

جمهوری اسلامی ایران
Islamic Republic of Iran
واحد ملی استاندارد ایران

استاندارد ملی
ایران
(شماره استاندارد)

Iranian National Standardization Organization

.....

INSO
(Std. No.)
.....
(Year of Approval)

(سال تصویب)

صنعت نفت - الزامات صلاحیت و
تجهیزات تخصصی فردی
آتش نشانان

**Petrolume industry – Requirements
for fire fighters competencies and
specific personal equipment**

ICS: (.....)

استاندارد ملی ایران شماره ..... (چاپ اول/تجدیدنظر ...): سال .....

واحد ملی استاندارد ایران

تهران، ضلع جنوب غربی میدان ونک، خیابان ولیعصر، پلاک ۲۵۹۲

صندوق پستی: ۶۱۳۹-۱۴۱۵۵ تهران- ایران

تلفن: ۵-۸۸۸۷۹۴۶۱

دورنگار: ۸۸۸۸۷۰۸۰ و ۸۸۸۸۷۱۰۳

کرج، شهر صنعتی، میدان استاندارد

صندوق پستی: ۱۶۳-۳۱۵۸۵ کرج - ایران

تلفن: ۸-۳۲۸۰۶۰۳۱ (۰۲۶)

دورنگار: ۳۲۸۰۸۱۱۴ (۰۲۶)

رایانامه: standard@isiri.gov.ir

وبگاه: <http://www.isiri.gov.ir>

Iranian National Standardization Organization (INSO)

No. 2592 Valiasr Ave., South western corner of Vanak Sq., Tehran, Iran

P. O. Box: 14155-6139, Tehran, Iran

Tel: + 98 (21) 88879461-5

Fax: + 98 (21) 88887080, 88887103

Standard Square, Karaj, Iran

P.O. Box: 31585-163, Karaj, Iran

Tel: + 98 (26) 32806031-8

Fax: + 98 (26) 32808114

Email: standard@isiri.gov.ir

Website: <http://www.isiri.gov.ir>

به نام خدا

آشنایی با واحد ملی استاندارد ایران

واحد ملی استاندارد ایران به موجب بند یک ماده ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، مصوب بهمن ماه ۱۳۷۱ تنها مرجع رسمی کشور است که وظیفه تعیین، تدوین و نشر استانداردهای ملی (رسمی) ایران را به عهده دارد.

تدوین استاندارد در حوزه‌های مختلف در کمیسیون‌های فنی مرکب از کارشناسان واحد، صاحب‌نظران مراکز و مؤسسات علمی، پژوهشی، تولیدی و اقتصادی آگاه و مرتبط انجام می‌شود و کوششی همگام با مصالح ملی و با توجه به شرایط تولیدی، فناوری و تجاری است که از مشارکت آگاهانه و منصفانه صاحبان حق و نفع، شامل تولیدکنندگان، مصرف‌کنندگان، صادرکنندگان و واردکنندگان، مراکز علمی و تخصصی، نهادها، واحدهای دولتی و غیردولتی حاصل می‌شود. پیش‌نویس استانداردهای ملی ایران برای نظرخواهی به مراجع ذی‌نفع و اعضای کمیسیون‌های مربوط ارسال می‌شود و پس از دریافت نظرها و پیشنهادهای در کمیته ملی مرتبط با آن رشته طرح و در صورت تصویب، به عنوان استاندارد ملی (رسمی) ایران چاپ و منتشر می‌شود.

پیش‌نویس استانداردهایی که مؤسسات و واحدهای علاقه‌مند و ذی‌صلاح نیز با رعایت ضوابط تعیین شده تهیه می‌کنند در کمیته ملی طرح، بررسی و در صورت تصویب، به عنوان استاندارد ملی ایران چاپ و منتشر می‌شود. بدین ترتیب، استانداردهایی ملی تلقی می‌شود که بر اساس مقررات استاندارد ملی ایران شماره ۵ تدوین و در کمیته ملی استاندارد مربوط که در واحد ملی استاندارد ایران تشکیل می‌شود به تصویب رسیده باشد.

واحد ملی استاندارد ایران از اعضای اصلی واحد بین‌المللی استاندارد (ISO)^۱، کمیسیون بین‌المللی الکتروتکنیک (IEC)^۲ و واحد بین‌المللی اندازه‌شناسی قانونی (OIML)^۳ است و به عنوان تنها رابط^۴ کمیسیون کدکس غذایی (CAC)^۵ در کشور فعالیت می‌کند. در تدوین استانداردهای ملی ایران ضمن توجه به شرایط کلی و نیازمندی‌های خاص کشور، از آخرین پیشرفت‌های علمی، فنی و صنعتی جهان و استانداردهای بین‌المللی بهره‌گیری می‌شود.

واحد ملی استاندارد ایران می‌تواند با رعایت موازین پیش‌بینی شده در قانون، برای حمایت از مصرف‌کنندگان، حفظ سلامت و حفاظت فردی و عمومی، حصول اطمینان از کیفیت محصولات و ملاحظات زیست‌محیطی و اقتصادی، اجرای بعضی از استانداردهای ملی ایران را برای محصولات تولیدی داخل کشور و/یا اقلام وارداتی، با تصویب شورای عالی استاندارد، اجباری کند. واحد می‌تواند به منظور حفظ بازارهای بین‌المللی برای محصولات کشور، اجرای استاندارد کالاهای صادراتی و درجه‌بندی آن را اجباری کند. همچنین برای اطمینان بخشیدن به استفاده‌کنندگان از خدمات واحدها و مؤسسات فعال در زمینه مشاوره، آموزش، بازرسی، ممیزی و صدور گواهی سیستم‌های مدیریت کیفیت و مدیریت زیست‌محیطی، آزمایشگاه‌ها و مراکز واسنجی (کالیبراسیون) وسایل سنجش، واحد ملی استاندارد این‌گونه واحدها و مؤسسات را بر اساس ضوابط نظام تأیید صلاحیت ایران ارزیابی می‌کند و در صورت احراز شرایط لازم، گواهینامه تأیید صلاحیت به آن‌ها اعطا و بر عملکرد آن‌ها نظارت می‌کند. ترویج دستگاه بین‌المللی یکاها، واسنجی وسایل سنجش، تعیین عیار فلزات گرانبها و انجام تحقیقات کاربردی برای ارتقای سطح استانداردهای ملی ایران از دیگر وظایف این واحد است.

1- International Organization for Standardization

2- International Electrotechnical Commission

3- International Organization for Legal Metrology (Organisation Internationale de Metrologie Legals)

4- Contact point

5- Codex Alimentarius Commission

کمیسیون فنی تدوین استاندارد

«عنوان استاندارد»

سمت و/یا محل اشتغال:

رئیس:

رئیس HSE شرکت ملی مناطق نفتخیز جنوب

نادری، محمد رضا

(کارشناسی ارشد مهندسی محیط زیست گرایش آلودگی هوا)

دبیر:

عضو هیات علمی دانشگاه تربیت مدرس

احمدی، عمران

(دکتری مهندسی بهداشت حرفه‌ای و ایمنی کار)

اعضا: (اسامی به ترتیب حروف الفبا)

کارشناس ارشد ایمنی و آتش نشانی وزارت نفت

اصغری، محمد

(کارشناسی ارشد محیط زیست)

کارشناس ارشد اداره کل HSE و پدافند غیرعامل وزارت نفت

احسنی، مریم

(کارشناسی ارشد مدیریت HSE)

رئیس ایستگاه آتش‌نشانی سازمان منطقه ویژه پتروشیمی ماهشهر

خادم، روح اله

(فوق لیسانس مهندسی شیمی)

HSE شرکت نفت مناطق مرکزی ایران

خرمی مقدم، یحیی

مرکز تحقیقات و تعلیمات حفاظت فنی و بهداشت کار
وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

سلیمانی، سودابه

(کارشناس ارشد مهندسی برق الکترونیک)

سرپرست ایستگاه آتش نشانی پتروشیمی بندر امام

شلتاقی، ناصر

کارشناسی ایمنی و آتش نشانی

رئیس آتش نشانی، اداره کل HSE و پدافند غیرعامل وزارت نفت

صالحی، حسین

(مهندسی ایمنی)

شرکت ملی مناطق نفتخیز جنوب

طلاوری، کورش

رئیس HSE تعمیر و تکمیل و خدمات فنی چاههای نفت و گاز

(کارشناسی مدیریت صنعتی)

عضو هیات علمی - دانشگاه علوم پزشکی همدان

کلات پور، امید

(دکتری مهندسی بهداشت حرفه‌ای و ایمنی کار)

رئیس ایستگاه مرکزی آتش نشانی سازمان منطقه ویژه اقتصادی

مزمونی، صاحب

پتروشیمی ماهشهر (کارشناسی ارشد مهندسی شیمی گرایش طراحی فرآیند)

فهرست مندرجات

شماره صفحه

عنوان

رئیس ایمنی و آتش نشانی سازمان منطقه ویژه اقتصادی
پتروشیمی ماهشهر

نیسی پور، عارف
(فوق لیسانس مهندسی نفت)

۱	هدف و دامنه کاربرد	۱
۱	مراجع الزامی	۱
۲	اصطلاحات و تعاریف	۲
۷	صلاحیت آتش نشانان	۷
۹-۴	آتش نشان (۱ و ۲ و ۳)	۹-۴
۲-۴	افسر آتش نشان (۱ و ۲ و ۳) افسر خدمات کارگاه، افسر کنترل ارتباطات، افسر ایمنی (۱، ۲ و ۳)	۲-۴
۱۴		۱۴
۳-۴	افسر ارشد ایمنی و آتش نشانی (۱ و ۲ و ۳)	۳-۴
۴-۴	رئیس ایستگاه آتش نشانی	۴-۴
۴۶	لباس و تجهیزات حفاظت فردی آتش نشانی	۴۶
۱-۵	الزامات عمومی	۱-۵
۲-۵	الزامات و تقسیم بندی وسایل حفاظت فردی آتش نشانان	۲-۵
۳-۵	لباس عملیاتی آتش نشانی شامل کت و شلوار (Fire suite)	۳-۵
۴-۵	الزامات اختصاصی کت (کاپشن) آتش نشانی	۴-۵
۵-۵	الزام اختصاصی شلوار آتش نشانی	۵-۵
۶-۵	کلاه ایمنی آتش نشان ها	۶-۵
۷-۵	چکمه آتش نشانی	۷-۵
۵-۸	چکمه های لاستیکی	۵-۸
۹-۵	دستکش ها	۹-۵
۱۰-۵	سیستم ایمنی هشدار فردی (PASS)	۱۰-۵
۱۱-۵	حفاظت چشم و صورت	۱۱-۵
۱۲-۵	حفاظت شنوایی	۱۲-۵
۱۳-۵	لباس کارگاهی	۱۳-۵

پیش گفتار

استاندارد « ..... » که پیش‌نویس آن بر اساس پژوهش انجام شده تهیه و تدوین شده است، پس از بررسی در کمیسیون‌های مربوط، در ..... اجلاسیه کمیته ملی استاندارد ..... مورخ ..... تصویب شد. اینک این استاندارد به استناد بند یک ماده ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، مصوب بهمن ماه ۱۳۷۱، به عنوان استاندارد ملی ایران منتشر می‌شود.

استانداردهای ملی ایران بر اساس استاندارد ملی ایران شماره ۵ (استانداردهای ملی ایران - ساختار و شیوه نگارش) تدوین می‌شوند. برای حفظ همگامی و هماهنگی با تحولات و پیشرفت‌های ملی و جهانی در زمینه صنایع، علوم و خدمات، استانداردهای ملی ایران در صورت لزوم تجدیدنظر خواهند شد و هر پیشنهادی که برای اصلاح و تکمیل این استانداردها ارائه شود، هنگام تجدیدنظر در کمیسیون‌های مربوط مورد توجه قرار خواهد گرفت. بنابراین، باید همواره از آخرین تجدیدنظر استانداردهای ملی ایران استفاده کرد.

نتایج پژوهشی که برای تهیه و تدوین این استاندارد مورد استفاده قرار گرفته به شرح زیر است:

IPS-C-SF-507: Training facilities and fire fighters qualifications first edition

NFPA 1001: Standard for Fire Fighter Professional Qualifications

مقدمه

هدف واحد آتش‌نشانی محافظت از تاسیسات و افراد در برابر آتش‌سوزی و حوادث می‌باشد. کارکنان آتش‌نشانی باید با آتش‌سوزی و موارد اضطراری مقابله کنند. به منظور ارائه خدمات لازم در شرایط اضطراری، باید اطمینان حاصل شود که آتش‌نشانان دانش و مهارت‌های کافی را در موارد ذیل دارند:

الف) ماهیت تجهیزات تولید، فرآیند، کنترل و ذخیره خوراک و محصولات

ب) خطرات مربوطه

ج) تهیه و استفاده از تجهیزات آتش‌نشانی مناسب برای اطفاء مواد خطرناک از جمله مواد اشتعال و قابل احتراق

انتخاب، آموزش، مدیریت و استخدام کارکنان آتش‌نشانی مرحله اصلی عملیات و مدیریت واحد آتش‌نشانی است. اگر این ضوابط به درستی صورت گیرند، روش اجرایی اطفاء حریق به خوبی کنترل و اجرا می‌شود، اما اقدامات ایمنی آتش‌نشان‌ها بدون کارکنان آموزش دیده و انتخاب شده به طور صحیح، با شکست روبرو می‌شود. باید افراد مناسبی با خصوصیات و عادات قابل اعتماد انتخاب کرد. آتش‌نشانان باید باهوش باشند تا در شرایط اضطراری سریعاً و به طور مناسب تصمیم بگیرند.

گذراندن دوره آموزشی پایه آتش‌نشانی و داشتن درجه قابل قبول از تناسب سلامتی و جسمانی الزامی می‌باشد. هر آتش‌نشان علاوه بر اینکه باید از لحاظ جسمی قادر به انجام کارهای سخت اطفاء حریق در یک دوره چند ساله باشد بلکه باید نیروی زنده برای اطفاء حریق نیز باشد.

تجهیزات و لباس‌های حفاظت فردی به منظور حفاظت آتش‌نشانان در برابر محیط‌های کاری سخت با خطرات شدید حرارتی، دماهای محیطی بالا، دود، غلظت اکسیژن پائین و غسره استفاده می‌شوند. تجهیزات حفاظت فردی مجموعه کاملی از البسه و تجهیزات است که نیاز است آتش‌نشان‌ها در صحنه حادثه به کار گیرند. استاندارد حاضر حداقل الزامات صلاحیت و تجهیزات تخصصی فردی آتش‌نشانان در صنعت نفت را ارائه می‌دهد.

۱ هدف و دامنه کاربرد

هدف از تدوین این استاندارد، تشریح حداقل الزامات مربوط به صلاحیت‌های آتش‌نشانان و تجهیزات حفاظت فردی ویژه آنها برای انجام ماموریت‌های تخصصی در تأسیسات و واحدهای صنعت نفت مشتمل بر تأسیسات اکتشاف، حفاری و فرآورش نفت و گاز فراساحلی و خشکی، واحدهای پالایش نفت و گاز، پتروشیمی و خطوط جریانی، انتقال، توزیع و پخش نفت، گاز و فرآورده‌های هیدروکربنی، واحدهای ذخیره سازی و سایر واحدها و تأسیسات مرتبط کاربرد دارد.

۲ مراجع الزامی

در مراجع زیر ضوابطی وجود دارد که در متن این استاندارد به صورت الزامی به آنها ارجاع داده شده است. بدین ترتیب، آن ضوابط جزئی از این استاندارد محسوب می شوند.

در صورتی که به مرجعی با ذکر تاریخ انتشار ارجاع داده شده باشد، اصلاحیه‌ها و تجدیدنظرهای بعدی آن برای این استاندارد الزام آور نیست. در مورد مراجعی که بدون ذکر تاریخ انتشار به آنها ارجاع داده شده است، همواره آخرین تجدیدنظر و اصلاحیه‌های بعدی برای این استاندارد الزام آور است.

استفاده از مراجع زیر برای کاربرد این استاندارد الزامی است:

الف: استانداردهای مرتبط با صلاحیت آتش نشانان

- 2-1 NFPA 1002: Standard for Fire Apparatus Driver/Operator Professional Qualifications
- 2-2 NFPA 1021: Standard for Fire Officer Professional Qualifications
- 2-3 NFPA 1061: Standard for Public Safety Telecommunications Personnel Professional Qualifications
- 2-4 NFPA 1081: Facility Fire Brigade Member Professional Qualifications
- 2-5 NFPA 1561: Standard on Emergency Services Incident Management System and Command Safety
- 2-6 NFPA 1582: Standard on Comprehensive Occupational Medical Program for Fire Departments
- 2-7 NFPA 1583: Standard on Health-Related Fitness Programs for Fire Department Members

ب: استانداردهای مرتبط با تجهیزات فردی تخصصی

- 2-8 ISO 11999: PPE for firefighters — Test methods and requirements for PPE used by firefighters who are at risk of exposure to high levels of heat and/or flame while fighting fires occurring in structures
- 2-9 ISO 15383: Protective equipment – Protective gloves for firefighters Performance requirements and test methods.

یادآوری: استاندارد ملی ایران به شماره ۸۸۹۳، تجهیزات حفاظتی - دستکش‌های حفاظتی برای آتش نشان‌ها-پایپوش-الزامات کاربردی و روش‌های آزمون با استفاده از استاندارد ISO 15383 تدوین شده است.

2-10: BS EN 15090, Footwear - Footwear for firefighters - Requirements and test method .

یاد آوری: استاندارد ملی ایران به شماره ۱۹۴۷۲، پایپوش-پایپوش آتش نشانی-الزامات و روش‌های آزمون با استفاده از استاندارد BS EN 15090 تدوین شده است.

2-11 EN 443: Firefighters' helmets

2-12 IPS-M-SF-325: Material and Equipment Standard for Personnel Safety and Fire-fighters Protective Equipment

2-13 NFPA 1971: Standard on Protective Ensembles for Structural Fire Fighting and Proximity Fire Fighting

2-14 NFPA 1851: Standard on Selection, Care, and Maintenance of protective ensembles for Structural Fire Fighting and proximity Fire Fighting

2-15 NFPA 1982: Standard on Personal Alert Safety Systems (PASS)

۳ اصطلاحات و تعاریف

با توجه به اهداف این سند اصطلاحات و تعاریف زیر اعمال می‌شود:

۳-۱

آتش‌نشان ۳

firefighter III

فردی در اولین سطح سطح بندی آتش نشانان که دانش و مهارت‌های خود را برای انجام عملیات نشان داده است و الزامات عملکرد شغلی تعیین شده در این استاندارد برای آتش نشان ۳ را برآورده می‌کند.

۳-۲

آتش‌نشان ۲

firefighter II

فردی در سطح دوم سطح بندی آتش نشانان که مهارت‌ها و عمق دانش را برای انجام عملیات نشان داده است و الزامات عملکرد شغلی تعیین شده در این استاندارد برای آتش نشان ۲ را برآورده می‌کند.

۳-۳

آتش‌نشان ۱

firefighter I

فردی در سطح سوم سطح بندی آتش نشانان که الزامات عملکرد شغلی تعیین شده در این استاندارد برای آتش نشان ۱ را برآورده می کند و الزامات عملکرد شغلی تعیین شده در این استاندارد برای آتش نشان ۱ را برآورده می کند.

۳-۴

افسر آتش نشان ۳

firefighter officer III

افسر آتش نشانی که الزامات عملکرد شغلی تعیین شده در این استاندارد برای افسر آتش نشان ۳ را برآورده می کند.

۳-۵

افسر آتش نشان ۲

firefighter officer II

افسر آتش نشانی که الزامات عملکرد شغلی تعیین شده در این استاندارد برای افسر آتش نشانی ۲ را برآورده می کند.

۳-۶

افسر آتش نشان ۱

firefighter officer I

افسر آتش نشانی که الزامات عملکرد شغلی تعیین شده در این استاندارد برای افسر آتش نشان ۱ را برآورده می کند.

۳-۷

افسر ایمنی ۳

safety officer III

فردی که الزامات عملکرد شغلی تعیین شده در این استاندارد برای افسر ایمنی ۳ را برآورده می کند.

۳-۸

افسر ایمنی ۲

safety officer II

فردی که الزامات عملکرد شغلی تعیین شده در این استاندارد برای افسر ایمنی ۳ را برآورده می‌کند.

۳-۹

افسر ایمنی ۱

safety officer I

فردی که الزامات عملکرد شغلی تعیین شده در این استاندارد برای افسر ایمنی ۳ را برآورده می‌کند.

۳-۱۰

افسر ارشد ایمنی و آتش‌نشانی ۳

senior firefighter officer III

افسر ارشد ایمنی و آتش‌نشانی که الزامات عملکرد شغلی تعیین شده در این استاندارد برای افسر ارشد ایمنی و آتش‌نشانی ۳ را برآورده می‌کند.

۳-۱۱

افسر ارشد ایمنی و آتش‌نشانی ۲

senior firefighter officer II

افسر ارشد ایمنی و آتش‌نشانی که الزامات عملکرد شغلی تعیین شده در این استاندارد برای افسر ارشد ایمنی و آتش‌نشانی ۲ را برآورده می‌کند.

۳-۱۲

افسر ارشد ایمنی و آتش‌نشانی ۱

senior firefighter officer I

افسر ارشد ایمنی و آتش‌نشانی که الزامات عملکرد شغلی تعیین شده در این استاندارد برای افسر ارشد ایمنی و آتش‌نشانی ۱ را برآورده می‌کند.

۳-۱۳

افسر خدمات کارگاه

service officer

فردی که الزامات عملکرد شغلی تعیین شده در این استاندارد برای افسر خدمات کارگاه را برآورده می‌کند.

۳-۱۴

افسر کنترل ارتباطات

communication control officer

فردی که الزامات عملکرد شغلی تعیین شده در این استاندارد برای افسر کنترل ارتباطات را برآورده می‌کند.

۳-۱۵

وسایل حفاظت فردی آتش‌نشانی

firefighting personal protective equipment

مجموعه البسه و تجهیزات حفاظت فردی ویژه آتش‌نشانی که برای ایجاد درجه‌ای از حفاظت آتش‌نشانان در برابر مواجهه نامطلوب با خطرات ذاتی عملیات آتش‌نشانی و سایر عملیات اضطراری طراحی شده و لازم است در حین واکنش به حوادث، شرایط اضطراری و عملیات اطفاء حریق، به منظور برای محافظت از آسیب‌های فیزیکی ناشی از آتش سوزی، تشعشع حرارتی، انفجار و ... توسط آتش‌نشانان استفاده شود. این مجموعه شامل کت (کاپشن) و شلوار محافظ آتش‌نشانی (Fire suit)، پوتین و چکمه آتش‌نشانی، دستکش آتش‌نشانی، مقنعه و هود محافظ، دستگاه سیستم ایمنی هشدار فردی (PASS)¹، کلاه، و محافظ چشم و گوش است.

۳-۱۶

کت آتش‌نشانی

coat

مولفه‌ای از وسایل حفاظت فردی آتش‌نشانی حفاظتی که نیم‌تنه را پوشانده اما میچ و انگشتان و سر را نمی‌پوشاند.

۳-۱۷

شلوار آتش‌نشانی

trousers

---

¹ Personal Alert Safety System (PASS)

مولفه‌ای از وسایل حفاظت فردی آتش‌نشانی که از پاهای و نیم‌تنه به جز مچ پا و انگشتان و قوزک پا محافظت می‌کند.

۳-۱۸

لباس تمام تنه

coverall

مولفه‌ای از وسایل حفاظت فردی آتش‌نشانی که حفاظت بالا و پایین تنه شامل بازوها و ران‌ها به جز سر، مچ دست و پا انگشتان دست و انگشتان پاها را به صورت عمومی (نه در برابر مخاطرات خاص) تأمین می‌کند.

۳-۱۹

پوتین/چکمه آتش‌نشانی

footwear

مولفه‌ای از وسایل حفاظت فردی آتش‌نشانی که حفاظت پاهای، قوزک پا و بخش پائین ران را فراهم می‌آورد.

۳-۲۰

دستکش

glove

مولفه‌ای از وسایل حفاظت فردی آتش‌نشانی که از مچ و انگشتان دست محافظت می‌کند.

۳-۲۱

کلاه آتش‌نشانی

fire helmet

مولفه‌ای از لباس و تجهیزات حفاظتی که از سر محافظت می‌کند.

۳-۲۲

سیستم ایمنی هشدار فردی

PASS (personal alert safety system)

دستگاه قابل حمل و شخصی که با ارسال سیگنال (صدا یا نور یا هر دو)، در صورت بروز وضعیت مخاطره آمیز برای آتش نشان نظیر بی حرکت شدن یا اتمام هوای تنفسی، به منظور کمک به آتش نشان موقعیت وی را مشخص می کند.

۴ صلاحیت آتش نشانان

۴-۱- الزامات عمومی

در این بخش از استاندارد حداقل الزامات عمومی برای صلاحیت آتش نشان ها ارائه می شود. کارکنان قبل از استخدام و همچنین ارتقا به سمت های بالاتر طبق سلسله مراتب شغلی آتش نشانی صنعت نفت باید الزامات عمومی زیر را برآورده نمایند:

(۱) حداقل تحصیلات آکادمیک مورد نیاز برای هر سمت

(۲) شرایط سنی که توسط مرجع ذی صلاح تعیین شده است.

(۳) الزامات پزشکی استانداردهای NFPA ۱۵۸۲ و NFPA ۱۵۸۳

(۴) الزامات مربوط به عملکرد بدنی مرتبط با شغل (الزامات آمادگی جسمانی و پزشکی باید ریسک ها و وظایف مرتبط با وظایف محوله را در نظر بگیرد).

(۵) بررسی پیشینه و ویژگی های شخصیتی

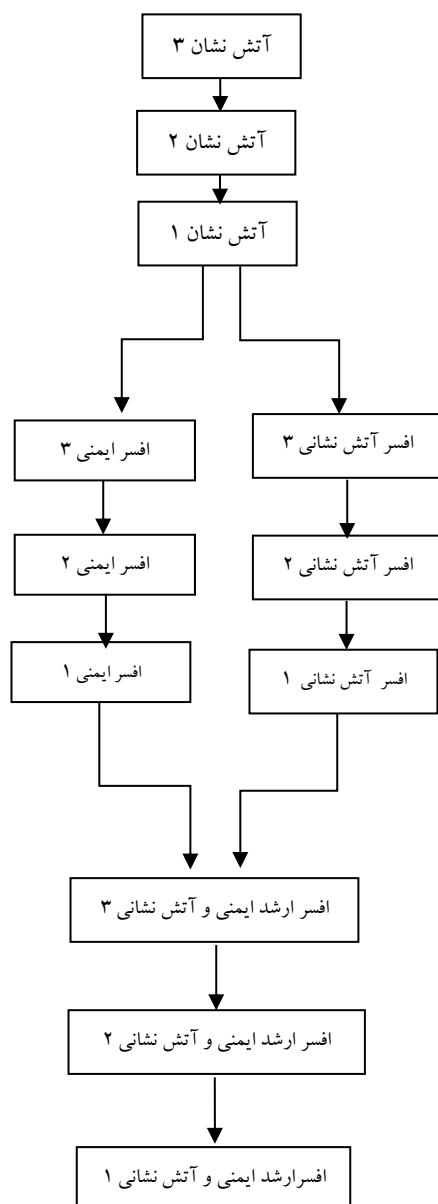
(۶) حداقل قابلیت های انجام مراقبت های پزشکی اورژانسی برای کارکنان آتش نشانی

توجه: آتش نشانان هر ساله باید توسط مراکز طب صنعتی از نظر سلامت جسمی و روحی، مورد معاینه قرار گیرند.

توجه: آتش نشانان باید همواره برای اطمینان از سلامت فیزیکی و روحی خود در حد مناسب تلاش نمایند و ملزم به گزارش هرگونه تغییر در آمادگی جسمانی و روحی و روانی خود هستند.

۲-۴- الزامات تخصصی

کارکنان منصوب شده به عنوان آتش نشان در صنعت نفت باید به منظور ارتقا در سمت آتش نشانی طبق ساختار سلسله مراتب آتش نشانی در صنعت نفت (شکل ۱)، الزامات تعیین شده برای هر سمت (طبق جداول ۱ تا ۹ این استاندارد) را برآورده نمایند.

شکل ۱ - سلسله مراتب سمت‌های آتش نشانی صنعت نفت

۴-۱ آتش نشان (۱ و ۲ و ۳)

۱-۱-۴ آتش نشان ۳

نقش و مسئولیت (اهم موارد):

مهمترین نقش‌ها و مسئولیت‌هایی که آتش نشان ۳ بر عهده دارد و باید برای انجام دادن آنها حداقل صلاحیت ارائه شده در جدول ۱ را برآورده نماید عبارتند از:

- ۱) شرکت در کلیه عملیات‌ها مطابق با شرح وظایف
- ۲) نظافت، حفظ و نگهداری روزانه و دوره‌ای تجهیزات آتش‌نشانی و خودروها
- ۳) راهبری سیستم‌های اطفای حریق
- ۴) حفظ آمادگی جسمی و ارتقاء توانمندی‌های جسمانی
- ۵) حفظ آمادگی تخصصی و شرکت در برنامه‌های آموزشی مستمر
- ۶) بازرسی روزانه و دوره‌ای تجهیزات آتش‌نشانی تاسیسات و گزارش وضعیت به مقامات مافوق
- ۷) حضور با البسه آتش‌نشانی به صورت آماده به کار و در وضعیت آماده باش
- ۸) شرکت در برنامه‌های تمرین اطفای حریق، نجات مصدومین و مانورهای دوره‌ای واکنش به شرایط اضطراری
- ۹) انجام تعمیرات جزئی تجهیزات آتش‌نشانی، پرکردن کپسول‌ها، شارژ دستگاه‌های تنفسی و غیره
- ۱۰) آزمایش ادوات و لوازم مورد استفاده آتش‌نشانی و اطمینان از کارکرد صحیح آن‌ها جهت انجام امور محوله
- ۱۱) رانندگی خودروهای سبک آتش‌نشانی
- ۱۲) گزارش نواقص کامیون‌ها به افسر آتش‌نشانی و پیگیری جهت رفع نواقص
- ۱۳) شرکت در کلاس‌های تئوری و تمرینات عملی و گروهی روزمره
- ۱۴) همکاری در امر بازدید، تست، شارژ وسایل و دستگاه‌های اطفای حریق
- ۱۵) انجام اموری که در ارتباط با وظایف از سوی افسر آتش‌نشانی ارجاع می‌گردد
- ۱۶) حضور در آماده باش‌ها و فراخوان‌ها مطابق با دستور مافوق

- ۱۷) انجام اقدامات اولیه و کمک به افراد مصدوم تا پیش از رسیدن تیم پزشکی
- ۱۸) گشت و سرکشی در سایت و بازرسی کلیه نقاط از لحاظ احتمال ایجاد خطر به تاسیسات و اطلاع به مقام مافوق خود در صورت مشاهده هرگونه اشکال
- ۱۹) رعایت و تبعیت از قوانین و مقررات قانونی و دیگر الزامات زیست محیطی، ایمنی و بهداشت شغلی در محدوده کار خود
- ۲۰) همکاری در شستن و تمیزکاری کابین و بدنه خودروهای آتش‌نشانی قبل از پایان شیفت کاری و تحویل به شیفت بعد
- ۲۱) همکاری در چک و کنترل تجهیزات خودروها پس از انجام هر عملیات، شستن تمام مسیرها و اطمینان از آماده بودن آن برای عملیات‌های بعدی و تمیزکاری تجهیزات استفاده شده در جریان عملیات
- کارکنان منصوب شده برای سمت آتش‌نشان ۳، قبل از تأیید صلاحیت به عنوان آتش‌نشان ۳ باید از صلاحیت‌های تعریف شده در جدول ۱ برخوردار باشند.

جدول ۱- معیارهای صلاحیت و شایستگی سطح مبنا (Basic) برای آتش‌نشان ۳

عناصر شایستگی	زیر عنصر شایستگی	مفهوم	معیار و مشخصه سنجش	ابزار/ روش سنجش
دانش پایه	تحصیلات	دارا بودن تحصیلات کاردانی	-	ارائه مدرک
گواهینامه حرفه‌ای	گواهینامه حرفه‌ای	گذراندن دوره آموزشی Fire fighter سطح ۱ و دوره ایمنی عمومی، دوره‌های کمک‌های اولیه	ارائه گواهینامه حرفه‌ای با نمره قبولی	موفقیت در آزمون صلاحیت حرفه‌ای مورد تایید شرکت مربوطه
تجربه	سابقه کار مرتبط و موثر	داشتن سابقه کار مفید و موثر در زمینه ایمنی/ آتش‌نشانی عملیات	- طی دوره کارآموزی	بررسی سوابق معتبر
توانایی	سلامت جسمی	دارا بودن سلامت جسمی در خصوص انجام فعالیت‌های عملیاتی و در شرایط سخت	چابکی، قدرت عضلانی، هماهنگی دستی، استقامت و مهارت‌های حرکتی بر اساس شاخص‌های استاندارد آتش‌نشانان بر اساس NFPA 1001	سنجش میدانی و عملی
	سلامت روحی	دارا بودن سلامت روحی از قبیل عدم ترس از ارتفاع، عدم ترس از آب، عدم ترس از فضاهای بسته، نداشتن اضطراب	نداشتن: ترس (فوبیا) از ارتفاع، ترس (فوبیا) از فضای بسته، اضطراب مرضی	سنجش میدانی و عملی
	جسارت و شجاعت	داشتن شجاعت و جسارت همراه با احتیاط در فعالیت‌های خاص شرایط اضطراری نظیر اطفاء حریق، امداد رسانی به مصدومین		مصاحبه رفتاری

۲-۱-۴- آتش‌نشان ۲

نقش و مسئولیت (اهم موارد):

مهمترین نقش‌ها و مسئولیت‌هایی که آتش نشان ۲ بر عهده دارد و باید برای انجام دادن آنها حداقل صلاحیت ارائه شده در جدول ۲ را داشته باشد عبارتند از:

- ۱- شرکت در کلیه عملیات‌ها مطابق با شرح وظایف
- ۲- انجام عملیات هوزکشی و استقرار تجهیزات سیار آتش‌نشانی بر اساس استراتژی ابلاغی از مافوق
- ۳- همکاری در برنامه‌های حفظ و نگهداری وسایل اطفاء حریق ثابت و سیار
- ۴- بازرسی روزانه و دوره‌ای از تجهیزات آتش‌نشانی و گزارش وضعیت به مقامات مافوق
- ۵- شرکت در برنامه‌های تمرینی اطفاء حریق، نجات مصدومین و مانورهای دوره‌ای واکنش به شرایط اضطراری
- ۶- حفظ آمادگی جسمی و ارتقاء توانمندی‌های جسمانی، آمادگی انجام وظیفه در شرایط غیرعادی شامل آتشسوزی، انفجار، مواد شیمیایی سمی و سوزاننده، سرما، سروصدا و آبگرفتگی
- ۷- حفظ آمادگی تخصصی و شرکت در برنامه‌های آموزشی مستمر
- ۸- حضور در آماده باش‌ها و فراخوان‌ها مطابق با دستور مافوق
- ۹- رانندگی خودروهای سبک و نیمه سنگین آتش‌نشانی
- ۱۰- آشنایی با طرز کار دستگاه‌ها و ماشین آلات حوزه عمل بمنظور انجام عملیات لازم از قبیل بستن شیرها و متوقف کردن یا تغییر مسیردادن مواد قابل اشتعال و شیمیایی، وسایل گیرنده و فرستنده رادیویی و دریافت و ارسال پیام
- ۱۱- تهیه گزارش حوادث و جریان کار به سرپرست مربوطه
- ۱۲- همکاری در تعمیرات وسایل نقلیه و تجهیزات نصب شده روی آن
- ۱۳- اجرای مقررات ایمنی به منظور جلوگیری از ایجاد حریق و توسعه آن، انجام عملیات آتش‌نشانی و نجات مصدوم در صورت بروز شرایط اضطراری
- ۱۴- اهتمام در پیشگیری و مقابله با آلودگی محیط کار و محیط زیست در کلیه مراحل عملیات و همچنین اهتمام در کاهش مخاطرات شغلی با استفاده از روش‌های ایمنی انجام کار
- ۱۵- حضور در جلسات توجیهی پس از هر عملیات و تمرین‌های آموزشی جهت رفع نواقص
- ۱۶- رعایت و تبعیت از قوانین و مقررات قانونی و دیگر الزامات زیست محیطی، ایمنی و بهداشت شغلی در ارتباط با عملیات

۱۷- انجام بازدیدهای دوره‌ای و نگهداری تجهیزات آتش‌نشانی، تست هوزها و هایدرانت‌ها و تجهیزات ثابت و سیار

۱۸- همکاری در شستن و تمیزکاری کابین و بدنه خودروهای آتش‌نشانی قبل از پایان شیفت کاری و تحویل به شیفت بعد

۱۹- همکاری در چک و کنترل تجهیزات خودروها پس از انجام هر عملیات و شستن تمام مسیرها و اطمینان از آماده بودن آن برای عملیات‌های بعدی و تمیزکاری تجهیزات استفاده شده در جریان عملیات.

کارکنان منصوب شده برای سمت آتش‌نشان ۲، قبل از تأیید صلاحیت به عنوان آتش‌نشان ۲ باید از صلاحیت‌های تعریف شده در جدول ۲ برخوردار باشند.

جدول ۲- معیارهای صلاحیت و شایستگی سطح مبنا (Basic) برای آتش‌نشان ۲

عناصر شایستگی	زیر عنصر شایستگی	مفهوم	معیار و مشخصه سنجش	ابزار/ روش سنجش
دانش پایه	تحصیلات	دارا بودن حداقل تحصیلات کاردانی	-	ارائه مدرک
گواهینامه حرفه‌ای	گواهینامه حرفه‌ای	گذراندن دوره آموزشی Fire fighter سطح ۱ و ۲، دوره ایمنی عمومی فعالیت‌های خطرناک، دوره‌های کمک‌های اولیه، گواهینامه HAZMAT	ارائه گواهینامه حرفه‌ای با نمره قبولی	موفقیت در آزمون صلاحیت حرفه‌ای شرکت مربوطه
تجربه	سابقه کار مرتبط و موثر	داشتن سابقه کار مفید و موثر در زمینه آتش‌نشانی عملیات	- طی دوره کارآموزی - چهار سال سابقه کار به عنوان آتش‌نشان ۳	بررسی سوابق معتبر
	جوایز و تشویق‌نامه‌ها	دریافت تشویق‌نامه	مصادیق: - کسب مقام شاخص در المپیاد آتش‌نشانان - کسب مقام شاخص ورزشی در مسابقات معتبر	-ارائه اصل تشویق‌نامه‌ها و بررسی آن‌ها در حین مصاحبه - بررسی میدانی
توانایی	سلامت جسمی	دارا بودن سلامت جسمی در خصوص انجام فعالیت‌های عملیاتی و در شرایط سخت	چابکی، قدرت عضلانی، هماهنگی دستی، استقامت و مهارت‌های حرکتی شاخص‌های استاندارد آتش‌نشانان بر اساس NFPA 1001	سنجش میدانی و عملی
	سلامت روحی	دارا بودن سلامت روحی از قبیل عدم ترس از ارتفاع، عدم ترس از آب، عدم ترس از فضاهای بسته، نداشتن اضطراب	نداشتن ترس (فوبیا) از ارتفاع، ترس (فوبیا) از فضای بسته، اضطراب مرضی	سنجش میدانی و عملی
	جسارت و شجاعت	داشتن شجاعت و جسارت همراه با احتیاط در فعالیت‌های خاص شرایط اضطراری نظیر اطفاء حریق، امداد رسانی به مصدومین		مصاحبه رفتاری / روانشناسان

۲-۱-۴-آتش نشان ۱

نقش و مسئولیت (اهم موارد):

مهمترین نقش ها و مسئولیت هایی که آتش نشان ۱ بر عهده دارد و باید برای انجام دادن آنها حداقل صلاحیت ارائه شده در جدول ۳ را داشته باشد عبارتند از:

- ۱) شرکت در کلیه عملیات مطابق با شرح وظایف
- ۲) شرکت در عملیات محوله، اجرای تاکتیکها و راهاندازی تجهیزات آتش‌نشانی مورد نیاز
- ۳) تهیه گزارش اولیه آتش سوزی و حوادث و گزارشات معمول
- ۴) بازرسی روزانه و دوره‌ای تجهیزات آتش‌نشانی و گزارش وضعیت به مقامات مافوق
- ۵) شرکت در برنامه‌های تمرینی اطفاء حریق و مانورهای دوره‌ای
- ۶) آمادگی انجام وظیفه در شرایط غیرعادی شامل آتش سوزی، انفجار، مواد شیمیایی سمی و سوزاننده، سرما، سروصدا و آبگرفتگی
- ۷) حفظ آمادگی تخصصی و شرکت در برنامه‌های آموزشی مستمر
- ۸) انجام بازدیدهای دوره‌ای و نگهداری تجهیزات آتش‌نشانی، تست هوزها و هایدرانت‌ها و تجهیزات ثابت و سیار
- ۹) رانندگی خودروهای سبک، نیمه سنگین و سنگین آتش‌نشانی، تعیین محل استقرار و اپراتوری خودروی سنگین
- ۱۰) آشنایی با طرز کار دستگاه‌ها و ماشین آلات حوزه عمل بمنظور انجام عملیات لازم از قبیل بستن شیرها و متوقف کردن یا تغییر مسیردادن مواد قابل اشتعال و شیمیایی
- ۱۱) اجرای مقررات ایمنی به منظور جلوگیری از ایجاد حریق و توسعه آن، انجام عملیات آتش‌نشانی و نجات مصدوم در صورت بروز شرایط اضطراری
- ۱۲) اهتمام در پیشگیری و مقابله با آلودگی محیط کار و محیط زیست در کلیه مراحل عملیات و همچنین اهتمام در کاهش مخاطرات شغلی با استفاده از روش‌های ایمن انجام کار
- ۱۳) حضور در جلسات توجیهی پس از هر عملیات و تمرین‌های آموزشی جهت رفع نواقص
- ۱۴) حضور در آماده‌باش‌ها و فراخوان‌ها مطابق با دستور مافوق
- ۱۵) رعایت و تبعیت از قوانین و مقررات قانونی و دیگر الزامات زیست محیطی، ایمنی و بهداشت شغلی در ارتباط با عملیات
- ۱۶) همکاری در شستن و تمیزکاری کابین و بدنه خودروهای آتش‌نشانی قبل از پایان شیفت کاری و تحویل به شیفت بعد

۱۷) همکاری در چک و کنترل تجهیزات خودروها پس از انجام هر عملیات و شستن تمام مسیرها و اطمینان از آماده بودن آن برای عملیات‌های بعدی و تمیزکاری تجهیزات استفاده شده در جریان عملیات.

کارکنان منصوب شده برای سمت آتش‌نشان ۱، قبل از تأیید صلاحیت به عنوان آتش‌نشان ۱ باید از صلاحیت‌های تعریف شده در جدول ۳ برخوردار باشند.

جدول ۳- معیارهای صلاحیت و شایستگی سطح مبنا (Basic) برای آتش‌نشان ۱

عناصر شایستگی	زیر عنصر شایستگی	مفهوم	معیار و مشخصه سنجش	ابزار/ روش سنجش
دانش پایه	تحصیلات	دارا بودن حداقل تحصیلات کاردانی	-	ارائه مدرک
	دانش زبان انگلیسی	خواندن، نوشتن مقدماتی	- موفقیت در مصاحبه حضوری	- مصاحبه
گواهینامه حرفه‌ای	گواهینامه حرفه‌ای	گذراندن دوره آموزشی Fire fighter سطح ۱ و ۲، Fire officer و دوره ایمنی عمومی فعالیت‌های خطرناک	ارائه گواهینامه حرفه‌ای با نمره قبولی	موفقیت در آزمون صلاحیت حرفه‌ای مورد تایید شرکت مربوطه
تجربه	سابقه کار مرتبط و موثر	داشتن سابقه کار مفید و موثر در زمینه آتش‌نشانی عملیات	- طی دوره کارآموزی - حداقل دو سال به عنوان آتش‌نشان ۲	بررسی سوابق معتبر
	جوایز و تشویق نامه‌ها	دریافت تشویق نامه	مصادیق: - کسب مقام شاخص در المپیاد آتش‌نشانان - کسب مقام شاخص ورزشی در مسابقات معتبر	-ارائه اصل تشویق نامه‌ها و بررسی آن‌ها در حین مصاحبه - بررسی میدانی
توانایی	سلامت جسمی	دارا بودن سلامت جسمی در خصوص انجام فعالیت‌های عملیاتی و در شرایط سخت	چابکی، قدرت عضلانی، هماهنگی دستی، استقامت و مهارت‌های حرکتی	سنجش میدانی و عملی
	سلامت روحی	دارا بودن سلامت روحی از قبیل عدم ترس از ارتفاع، عدم ترس از آب، عدم ترس از فضاهای بسته، نداشتن اضطراب	نداشتن: ترس(فوبیا) از ارتفاع، ترس(فوبیا) از فضای بسته، اضطراب دائمی	سنجش میدانی و عملی
	جسارت و شجاعت	جسارت و شجاعت در انجام فعالیت‌های خاص بویژه در شرایط اضطراری و بحران	داشتن شجاعت و جسارت همراه با احتیاط در فعالیتهای خاص شرایط اضطراری نظیر اطفاء حریق، امداد رسانی به مصدومین	مصاحبه رفتاری

۴-۲ افسر آتش‌نشان (۱ و ۲ و ۳)، افسر خدمات کارگاه، افسر کنترل ارتباطات، افسر ایمنی (۱، ۲ و ۳)

۴-۲-۱- افسر آتش‌نشان ۳

نقش و مسئولیت (اهم موارد):

مهمترین نقش‌ها و مسئولیت‌هایی که افسر آتش‌نشان ۳ بر عهده دارد و باید برای انجام دادن آنها حداقل صلاحیت ارائه شده در جدول ۴ را داشته باشند عبارتند از:

- ۱) واکنش به وضعیت‌های اضطراری شامل عملیات اطفای حریق، ریزش مواد شیمیایی، حوادث،....
  - ۲) فرماندهی و کنترل تیم‌ها در واکنش در شرایط اضطراری و در صحنه حادثه بر اساس سلسله مراتب فرماندهی
  - ۳) مدیریت نوبتکاری آتش‌نشانی
  - ۴) هماهنگی و یکپارچه سازی خدمات آتش‌نشانی
  - ۵) هدایت برنامه‌های بازرسی و آزمایشی تجهیزات ایمنی و آتش‌نشانی و رفع نواقص آن‌ها
  - ۶) اجرای برنامه آموزش آتشنشانان و کنترل آمادگی ایشان
  - ۷) مشارکت در تدوین و اجرای طرح مقابله با شرایط اضطراری و برگزاری مانورهای دوره‌ای
  - ۸) مشارکت در برنامه ریزی و اجرای برنامه‌های آمادگی تیم‌های آتش‌نشانی و واکنش در شرایط اضطراری در شرایط عادی
  - ۹) بازدید و ممیزی دوره‌ای ایمنی و آتش‌نشانی تاسیسات و نواحی کاری
  - ۱۰) برنامه ریزی جهت حفظ و نگهداری وسایل اطفای حریق ثابت و سیار و حصول اطمینان از آماده به کار بودن آن‌ها
  - ۱۱) نظارت و بازدید از کلیه کارهای تعمیراتی واحدها در خصوص ارائه سرویس‌های ایمنی لازم
  - ۱۲) تحقیق در مورد چگونگی بروز حریق و حوادث و تهیه گزارش مربوطه
  - ۱۳) آموزش کمک‌های اولیه از جمله حمل و خارج کردن مصدومین از محوطه‌های خطر
  - ۱۴) انجام وظایف مربوط به اتاق کنترل آتش شامل دریافت گزارش و پیام‌های مربوط به حوادث و ارسال آن به مسئولین مربوطه، در سرویس قرار دادن زنگ آتش طبق دستور و ثبت اقدامات انجام شده در مورد حوادث
- کارکنان منصوب شده برای سمت افسر آتش‌نشان ۳، قبل از تأیید صلاحیت به عنوان افسر آتش‌نشان ۳ باید از صلاحیت‌های تعریف شده در جدول ۴ برخوردار باشند.

جدول ۴- معیارهای صلاحیت و شایستگی سطح مبنا (Basic) برای افسر آتش‌نشان ۳

عناصر شایستگی	زیر عنصر شایستگی	مفهوم	معیار و مشخصه سنجش	ابزار/ روش سنجش
دانش پایه	تحصیلات آکادمیک	دارا بودن حداقل تحصیلات ۲ ساله دانشگاهی	- حداقل مدرک تحصیلی کاردانی در یکی از رشته‌های: فنی و ایمنی و بهداشت حرفه ای	ارائه مدرک تحصیلی
	دانش زبان انگلیسی	خواندن، نوشتن	- موفقیت در مصاحبه حضوری	- آزمون زبان انگلیسی
گواهینامه حرفه‌ای	گواهینامه حرفه ای	گذراندن دوره آموزشی سطح Fire fighter ، Fire Officer ، (۲ و ۱) ICS و دوره آموزشی ایمنی عمومی	ارائه گواهینامه حرفه ای با نمره قبولی	موفقیت در آزمون صلاحیت حرفه ای مورد تأیید شرکت مربوطه

استاندارد ملی ایران شماره ..... (چاپ اول/تجدیدنظر...): سال .....

ابزار/ روش سنجش	معیار و مشخصه سنجش	مفهوم	زیر عنصر شایستگی	عنصر شایستگی
بررسی سوابق معتبر	- حداقل ۴ سال سابقه کار موثر در سمت‌های آتش نشانی در همان سازمان یا واحدهای عملیاتی مشابه - حداقل ۲ سال سابقه کار موثر در سمت آتش نشان ۱	داشتن سابقه کار مفید و موثر در زمینه عملیات	سابقه کار مرتبط و موثر	تجربه
	- بازرسی ایمنی و آتش نشانی از تاسیسات - انجام حداقل ۲۰ ساعت آموزش ایمنی و آتش نشانی برای کارکنان شرکتی و پیمانکار به تایید اداره آموزش - مشارکت حرفه‌ای و موثر در عملیات اطفاء حریق و مانورهای عملیاتی	انجام فعالیتهای حرفه‌ای آتش نشانی در طول مدت اشتغال		
- ارائه اصل تشویق نامه ها و بررسی آن‌ها در حین مصاحبه - بررسی میدانی	مصادیق: تشویق نامه های ایمنی و آتش نشانی - تشویق نامه کارمند/کارگر نمونه ایمنی و آتش نشانی - کسب مقام شاخص در المپیاد آتش نشانان نفت - کسب مقام شاخص ورزشی در مسابقات معتبر	- دریافت تشویق نامه از روسا و مدیران مربوطه در راستای فعالیت‌ها	جوایز و تشویق نامه‌ها	
مصاحبه رفتاری	- مشارکت فعال در جلسات و اظهار نظر در جلسه - برقراری ارتباط موثر و مثبت با همکاران	امکان برقراری ارتباط به راه‌های مختلف به منظور همکاری و مشارکت در کارها با سایر پرسنل شامل گوش کردن دقیق	ارتباطات	
- آزمون کامپیوتر	- موفقیت در مصاحبه حضوری	توانایی انجام کار با کامپیوتر و نرم افزارهای MS Office و IT	مهارت‌های IT و کامپیوتر	مهارت
- بررسی سوابق فعالیتهای مرتبط مدارک دوره های آموزشی معتبر مرتبط - مصاحبه تخصصی - بررسی میدانی و استعلام از همکاران	- اطفاء حریق - عملیات‌های آتش نشانی - امدادو نجات - کمک‌های اولیه CPR - سرپرستی نیروی انسانی	درک و بکار گیری دانش و تجربه تخصصی در امور محوله	مهارت‌های تخصصی	
سنجش میدانی و عملی	چابکی، قدرت عضلانی، هماهنگی دستی، استقامت و مهارت‌های حرکتی	دارا بودن سلامت جسمی در خصوص انجام فعالیت‌های عملیاتی و در شرایط سخت	سلامت جسمی	توانایی
سنجش میدانی و عملی	نداشتن: ترس (فوبیا) از ارتفاع، ترس (فوبیا) از فضای بسته، اضطراب مرضی	دارا بودن سلامت روحی از قبیل عدم ترس از ارتفاع، عدم ترس از آب، عدم ترس از فضاهاى بسته، نداشتن اضطراب	سلامت روحی	

عناصر شایستگی	زیر عنصر شایستگی	مفهوم	معیار و مشخصه سنجش	ابزار/ روش سنجش
	جسارت و شجاعت	جسارت و شجاعت در انجام فعالیت‌های خاص بویژه در شرایط اضطراری و بحران	داشتن شجاعت و جسارت همراه با احتیاط در فعالیت‌های خاص شرایط اضطراری نظیر اطفاء حریق، امداد رسانی به مصدومین	مصاحبه رفتاری/ بررسی میدانی/استعلام از همکاران و سرپرستان
نگرش Attitude	رعایت کدهای اخلاقی	شناخت، درک و نمایش رفتاری مناسب و رعایت دقیق کدهای اخلاقی سازمانی	-درک، به‌کارگیری و تشویق کدهای اخلاقی در محیط کار شامل انضباط، علاقه به کار، درستی و صداقت	مصاحبه رفتاری/ بررسی میدانی از همکاران، سرپرستان و زیردستان
	مسئولیت پذیری	درک مسئولیتهای محوله و رفتار خود-مدیریتی در کارهای محوله	انجام درست، دقیق و به موقع مسئولیتهای محوله در چارچوب شرح وظایف و فراتر از انتظار	مصاحبه رفتاری/ بررسی میدانی از سرپرستان، همکاران و زیر دستان

۲-۴-۲- افسر آتش نشان ۲

نقش و مسئولیت (اهم موارد):

مهمترین نقش‌ها و مسئولیت‌هایی که افسر آتش نشان ۲ بر عهده دارد و باید برای انجام دادن آنها حداقل صلاحیت ارائه شده در جدول ۵ را داشته باشد عبارتند از:

- ۱) مدیریت ایستگاه‌های آتش‌نشانی، کارگاه‌ها و انبارهای تجهیزات آتش‌نشانی
- ۲) فرماندهی و کنترل تیم‌ها در واکنش شرایط اضطراری و در صحنه حادثه بر اساس سلسله مراتب فرماندهی
- ۳) واکنش به وضعیت‌های اضطراری شامل عملیات اطفاء حریق، ریزش مواد شیمیایی، حوادث،....
- ۴) مدیریت نوبتکاری آتش‌نشانی
- ۵) برنامه ریزی و هدایت فاز آمادگی مدیریت شرایط اضطراری
- ۶) هماهنگی و یکپارچه سازی خدمات آتش‌نشانی
- ۷) هدایت برنامه‌های بازرسی تجهیزات آتش‌نشانی
- ۸) برنامه ریزی و اجرای نظام ایمنی حریق و مهندسی حریق
- ۹) برنامه ریزی و نظارت بر اجرای برنامه آموزش و تمرین آتش‌نشانان در خصوص کمک‌های اولیه و پیشگیری و مبارزه با حریق و کنترل آمادگی ایشان
- ۱۰) مشارکت در برنامه ریزی، تدوین و اجرای طرح مقابله با شرایط اضطراری و برگزاری مانورهای دوره‌ای
- ۱۱) بازدید و ممیزی دوره‌های ایمنی و آتش‌نشانی تاسیسات و نواحی کاری
- ۱۲) همکاری در برنامه‌ریزی سازوکارهای حفظ و نگهداری وسایل اطفاء حریق ثابت و سیار و حصول اطمینان از آماده به کار بودن آنها

۱۳) تهیه گزارش از سوانح، آتشسوزی‌ها و حوادث و اتفاقات با تحقیقات لازم و همچنین ارائه گزارش موارد نایمن و نقائص تجهیزات

کارکنان منصوب شده برای سمت افسر آتش نشان ۲، قبل از تأیید صلاحیت به عنوان افسر آتش نشان ۲ باید از صلاحیت‌های تعریف شده در جدول ۵ برخوردار باشند.

جدول ۵- معیارهای صلاحیت و شایستگی سطح مبنا (Basic) برای افسر آتش نشان ۲

عناصر شایستگی	زیر عنصر شایستگی	مفهوم	معیار و مشخصه سنجش	ابزار/ روش سنجش
دانش پایه	تحصیلات آکادمیک	دارا بودن حداقل تحصیلات ۲ ساله دانشگاهی	- حداقل مدرک تحصیلی کاردانی در یکی از رشته های: فنی و ایمنی و بهداشت حرفه‌ای	ارائه مدرک تحصیلی
	دانش زبان انگلیسی	خواندن، نوشتن	- موفقیت در مصاحبه حضوری	- مصاحبه
گواهینامه حرفه‌ای	گواهینامه حرفه‌ای	گذراندن دوره آموزشی Fire fighter سطح ۱ و ۲، Fire Officer، ICS و دوره آموزشی ایمنی عمومی	ارائه گواهینامه حرفه ای با نمره قبولی	موفقیت در آزمون صلاحیت حرفه‌ای مورد تأیید شرکت مربوطه
تجربه	سابقه کار مرتبط و موثر	داشتن سابقه کار مفید و موثر در زمینه عملیات	- حداقل ۶ سال سابقه کار موثر در سمت های آتش نشانی در همان سازمان یا واحدهای عملیاتی مشابه - حداقل ۲ سال سابقه کار موثر در سمت افسر آتش نشان ۳	بررسی سوابق معتبر
		انجام فعالیتهای حرفه ای آتش نشانی در طول مدت اشتغال	- بازرسی ایمنی و آتش نشانی از تاسیسات - انجام حداقل ۲۰ ساعت آموزش ایمنی و آتش نشانی برای کارکنان شرکتی و پیمانکار به تأیید اداره آموزش - مشارکت حرفه ای و موثر در عملیات اطفاء حریق و مانورهای عملیاتی	
مهارت Skill	جوایز و تشویق نامه‌ها	- دریافت تشویق نامه از روسا و مدیران مربوطه در راستای فعالیت‌ها	مصادیق: تشویق نامه‌های ایمنی و آتش نشانی - تشویق نامه کارمند/کارگر نمونه ایمنی و آتش نشانی - کسب مقام شاخص در المپیاد آتش نشانان نفت - کسب مقام شاخص ورزشی در مسابقات معتبر	- ارائه اصل تشویق نامه‌ها و بررسی آن‌ها در حین مصاحبه - بررسی میدانی
	مهارت‌های ارتباطی	امکان برقراری ارتباط به راه‌های مختلف به منظور همکاری و مشارکت در کارها با سایر پرسنل شامل گوش کردن دقیق	- مشارکت فعال در جلسات و اظهار نظر در جلسه - برقراری ارتباط موثر و مثبت با همکاران	مصاحبه رفتاری
مهارت‌های تخصصی	مهارت‌های IT و کامپیوتر	توانایی انجام کار با کامپیوتر و نرم افزارهای MS Office و IT	- موفقیت در مصاحبه حضوری	- آزمون کامپیوتر
	مهارت‌های تخصصی	درک و بکار گیری دانش و تجربه تخصصی در امور محوله	- اطفاء حریق - عملیات‌های آتش نشانی - امداد و نجات - کمک‌های اولیه - CPR - سرپرستی نیروی انسانی	- بررسی سوابق فعالیتهای مرتبط - مدارک دوره های آموزشی معتبر مرتبط

عناصر شایستگی	زیر عنصر شایستگی	مفهوم	معیار و مشخصه سنجش	ابزار/ روش سنجش
				- مصاحبه تخصصی - بررسی میدانی و استعلام از همکاران
توانایی	سلامت جسمی	دارا بودن سلامت جسمی در خصوص انجام فعالیتهای عملیاتی و در شرایط سخت	چابکی، قدرت عضلانی، هماهنگی دستی، استقامت و مهارت‌های حرکتی	سنجش میدانی و عملی
	سلامت روحی	دارا بودن سلامت روحی از قبیل عدم ترس از ارتفاع، عدم ترس از آب، عدم ترس از فضاهای بسته، نداشتن اضطراب	نداشتن: ترس (فوبیا) از ارتفاع، ترس (فوبیا) از فضای بسته، اضطراب مرضی	سنجش میدانی و عملی
	جسارت و شجاعت	جسارت و شجاعت در انجام فعالیتهای خاص بویژه در شرایط اضطراری و بحران	داشتن شجاعت و جسارت همراه با احتیاط در فعالیتهای خاص شرایط اضطراری نظیر اطفاء حریق، امداد رسانی به مصدومین	مصاحبه رفتاری/ بررسی میدانی/ استعلام از همکاران و سرپرستان
نگرش Attitude	رعایت کدهای اخلاقی	شناخت، درک و نمایش رفتاری مناسب و رعایت دقیق کدهای اخلاقی سازمانی	-درک، به‌کارگیری و تشویق کدهای اخلاقی در محیط کار شامل انضباط، علاقه به کار، درستی و صداقت	مصاحبه رفتاری/ بررسی میدانی از همکاران، سرپرستان و زیردستان
	مسئولیت پذیری	درک مسئولیتهای محوله و رفتار خود- مدیریتی در کارهای محوله	انجام درست، دقیق و به موقع مسئولیتهای محوله در چارچوب شرح وظایف و فراتر از انتظار	مصاحبه رفتاری/ بررسی میدانی از سرپرستان، همکاران و زیر دستان

۳-۴-۲- افسر آتش نشانی ۱

نقش و مسئولیت (اهم موارد):

مهمترین نقش‌ها و مسئولیتهایی که افسر آتش نشانی ۱ بر عهده دارد و باید برای انجام دادن آنها حداقل صلاحیت ارائه شده در جدول ۶ را داشته باشد عبارتند از:

- ۱) مدیریت ایستگاه‌های آتش نشانی، کارگاه‌ها و انبارهای تجهیزات آتش نشانی
- ۲) فرماندهی و کنترل تیم‌ها در واکنش به شرایط اضطراری و در صحنه حادثه بر اساس سلسله مراتب فرماندهی
- ۳) مدیریت نوبتکاری آتش نشانی
- ۴) برنامه‌ریزی و اجرای نظام ایمنی حریق و مهندسی حریق
- ۵) واکنش به وضعیت‌های اضطراری شامل عملیات اطفاء حریق، ریزش مواد شیمیایی، حوادث، ...
- ۶) برنامه‌ریزی و هدایت فاز آمادگی مدیریت شرایط اضطراری
- ۷) هماهنگی و یکپارچه سازی خدمات آتش نشانی

- ۸) هدایت برنامه‌های بازرسی تجهیزات آتش نشانی
- ۹) مدیریت بر اجرای برنامه آموزش آتش نشانان و کنترل آمادگی ایشان
- ۱۰) مشارکت در تدوین و اجرای طرح مقابله با شرایط اضطراری و برگزاری مانورهای دوره‌ای
- ۱۱) بازدید و ممیزی دوره‌ای ایمنی و آتش نشانی تاسیسات و نواحی کاری
- ۱۲) برنامه‌ریزی جهت حفظ و نگهداری وسایل اطفاء حریق ثابت و سیار و حصول اطمینان از آماده به کار بودن آنها
- ۱۳) نظارت بر اقدامات لازم برای پیشگیری از حوادث، حفظ جان افراد و حفاظت از تاسیسات در هنگام انجام کارهای گرم و سرد
- ۱۴) تهیه و تنظیم گزارش از حوادث، اتفاقات و آتش سوزی‌ها پس از بررسی دقیق و تحقیقات
- ۱۵) همکاری در پیش بینی و تنظیم بودجه جاری و سرمایه‌ای واحد آتش‌نشانی
- ۱۶) سرپرستی و همکاری لازم در کمک به سازمان‌ها و ادارات دولتی در مواقع ضروری و آتش سوزی‌های بزرگ

توجه: در ایستگاه‌های نوع C مسئولیت رئیس ایستگاه آتش نشانی بر عهده افسر آتش نشان ۱ می باشد. کارکنان منصوب شده برای سمت افسر آتش نشان ۱، قبل از تأیید صلاحیت به عنوان افسر آتش نشان ۱ باید از صلاحیت‌های تعریف شده در جدول ۶ برخوردار باشند.

جدول ۶- معیارهای صلاحیت و شایستگی سطح مبنا (Basic) برای افسر آتش نشان ۱

عنصر شایستگی	زیر عنصر شایستگی	مفهوم	معیار و مشخصه سنجش	ابزار/ روش سنجش
دانش پایه	تحصیلات آکادمیک	دارا بودن حداقل تحصیلات ۲ ساله دانشگاهی	- حداقل مدرک تحصیلی کاردانی در یکی از رشته های: فنی و ایمنی و بهداشت حرفه‌ای	ارائه مدرک تحصیلی
	دانش زبان انگلیسی	خواندن، نوشتن	- موفقیت در مصاحبه حضوری	آزمون و مصاحبه
گواهینامه حرفه‌ای	گواهینامه حرفه ای	گذراندن دوره آموزشی Fire fighter سطح ۱و ۲، Fire Officer، ICS و دوره آموزشی ایمنی عمومی	ارائه گواهینامه حرفه ای با نمره قبولی	موفقیت در آزمون صلاحیت حرفه ای مورد تایید شرکت مربوطه
تجربه	سابقه کار مرتبط و موثر	داشتن سابقه کار مفید و موثر در زمینه عملیات	- حداقل ۶ سال سابقه کار موثر در سمت های آتش نشانی در همان سازمان یا واحدهای عملیاتی مشابه - حداقل ۲سال سابقه کار موثر در سمت افسر آتش نشان ۲	بررسی سوابق معتبر
		انجام فعالیت‌های حرفه‌ای آتش نشانی در طول مدت اشتغال	- بازرسی ایمنی و آتش نشانی از تاسیسات - انجام حداقل ۲۰ ساعت آموزش ایمنی و آتش نشانی برای کارکنان شرکتی و پیمانکار به تایید اداره آموزش - مشارکت حرفه ای و موثر در عملیات اطفاء حریق و مانورهای عملیاتی	

عناصر شایستگی	زیر عنصر شایستگی	مفهوم	معیار و مشخصه سنجش	ابزار/ روش سنجش
	جوایز و تشویق نامه‌ها	- دریافت تشویق نامه از روسا و مدیران مربوطه در راستای فعالیت‌ها	مصادیق: - تشویق نامه های ایمنی و آتش‌نشانی - تشویق نامه کارمند/کارگر نمونه ایمنی و آتش‌نشانی - کسب مقام شاخص در المپیاد آتش نشانان نفت - کسب مقام شاخص ورزشی در مسابقات معتبر	- ارائه اصل تشویق نامه ها و بررسی آن‌ها در حین مصاحبه - بررسی میدانی
	مهارت‌های ارتباطی	امکان برقراری ارتباط به راه‌های مختلف به منظور همکاری و مشارکت در کارها با سایر پرسنل شامل گوش کردن دقیق	- مشارکت فعال در جلسات و اظهار نظر در جلسه - برقراری ارتباط موثر و مثبت با همکاران	مصاحبه رفتاری
مهارت	مهارت‌های IT و کامپیوتر	توانایی انجام کار با کامپیوتر و نرم افزارهای Office MS و IT	- موفقیت در مصاحبه حضوری	- آزمون کامپیوتر
	مهارت‌های تخصصی	درک و بکارگیری دانش و تجربه تخصصی در امور محوله	- اطفاء حریق - عملیات - عملیات‌های آتش‌نشانی - امداد و نجات - کمک‌های اولیه - CPR - سرپرستی نیروی انسانی	- بررسی سوابق فعالیت‌های مرتبط مدارک دوره‌های آموزشی معتبر مرتبط مصاحبه تخصصی - بررسی میدانی و استعلام از همکاران
	سلامت جسمی	دارا بودن سلامت جسمی در خصوص انجام فعالیت‌های عملیاتی و در شرایط سخت	چابکی، قدرت عضلانی، هماهنگی دستی، استقامت و مهارت‌های حرکتی	سنجش میدانی و عملی
	سلامت روحی	دارا بودن سلامت روحی از قبیل عدم ترس از ارتفاع، عدم ترس از آب، عدم ترس از فضاها، بسته، نداشتن اضطراب	نداشتن: ترس (فوبیا) از ارتفاع، ترس (فوبیا) از فضای بسته، اضطراب مرضی	سنجش میدانی و عملی
	جسارت و شجاعت	جسارت و شجاعت در انجام فعالیت‌های خاص بویژه در شرایط اضطراری و بحران	داشتن شجاعت و جسارت همراه با احتیاط در فعالیت‌های خاص شرایط اضطراری نظیر اطفاء حریق، امداد رسانی به مصدومین	مصاحبه رفتاری/ بررسی میدانی/استعلام از همکاران و سرپرستان
نگرش	رعایت کدهای اخلاقی	شناخت، درک و نمایش رفتاری مناسب و رعایت دقیق کدهای اخلاقی سازمانی	-درک، به‌کارگیری و تشویق کدهای اخلاقی در محیط کار شامل انضباط، علاقه به کار، درستی و صداقت	مصاحبه رفتاری/ بررسی میدانی از همکاران، سرپرستان و زیردستان
Attitude	مسئولیت پذیری	درک مسئولیت‌های محوله و رفتار خود- مدیریتی در کارهای محوله	انجام درست، دقیق و به موقع مسئولیت‌های محوله در چارچوب شرح وظایف و فراتر از انتظار	مصاحبه رفتاری/ بررسی میدانی از سرپرستان، همکاران و زیر دستان

۴-۲-۴- افسر تعمیر و نگهداری ایمنی و آتش‌نشانی (افسر خدمات کارگاه)

نقش و مسئولیت (اهم موارد):

مهمترین نقش‌ها و مسئولیت‌هایی که افسر خدمات کارگاه (افسر تعمیر و نگهداری ایمنی و آتش نشانی) بر عهده دارد و باید برای انجام دادن آنها حداقل صلاحیت ارائه شده در جدول ۷ را داشته باشد عبارتند از:

- ۱) مدیریت تعمیر و نگهداری ایستگاه‌های آتش نشانی، کارگاه‌ها و انبارهای تجهیزات آتش نشانی
  - ۲) پشتیبانی تیم‌ها در واکنش در شرایط اضطراری و در صحنه حادثه
  - ۳) همکاری و هماهنگی با رؤسای نوبتکاری و آتش نشانی
  - ۴) هماهنگی و یکپارچه سازی خدمات تعمیر و نگهداری آتش نشانی
  - ۵) اطمینان از آماده بکار بودن تجهیزات و ادوات آتش نشانی
  - ۶) برنامه ریزی و اجرای برنامه های بازرسی خودروها و تجهیزات
  - ۷) نظارت بر اجرای برنامه آمادگی تجهیزات در مواقع عادی و اضطراری
  - ۸) مشارکت در برنامه ریزی، تدوین و اجرای طرح مقابله با شرایط اضطراری و برگزاری مانورهای دوره‌ای
  - ۹) مدیریت و برنامه ریزی سازوکارهای حفظ و نگهداری وسایل اطفاء حریق ثابت و سیار و حصول اطمینان از آماده به کار بودن آنها
- کارکنان منصوب شده برای سمت افسر خدمات کارگاه، قبل از تأیید صلاحیت به عنوان افسر خدمات کارگاه باید از صلاحیت‌های تعریف شده در جدول ۷ برخوردار باشند.

جدول ۷- معیارهای صلاحیت و شایستگی سطح مبنا (Basic) برای افسر خدمات کارگاه

عنصر شایستگی	زیر عنصر شایستگی	مفهوم	معیار و مشخصه سنجش	ابزار/ روش سنجش
دانش پایه	تحصیلات آکادمیک	دارا بودن حداقل تحصیلات ۲ ساله دانشگاهی	- حداقل مدرک تحصیلی کاردانی در یکی از رشته های: فنی و ایمنی و بهداشت حرفه ای	ارائه مدرک تحصیلی
	دانش زبان انگلیسی	خواندن، نوشتن	- موفقیت در مصاحبه حضوری	- مصاحبه
گواهینامه حرفه‌ای	گواهینامه حرفه ای	گذراندن دوره آموزشی Fire fighter سطح ۱ و ۲، Fire Officer, ICS و دوره آموزشی ایمنی عمومی	ارائه گواهینامه حرفه ای با نمره قبولی	موفقیت در آزمون صلاحیت حرفه ای مورد تایید شرکت مربوطه
تجربه	سابقه کار مرتبط و موثر	داشتن سابقه کار مفید و موثر در زمینه HSE عملیات	- حداقل ۶ سال سابقه کار موثر در سمت آتش نشان ۳ در همان سازمان یا واحدهای عملیاتی مشابه - حداقل ۲ سال سابقه کار موثر در سمت افسر آتش نشان ۳	بررسی سوابق معتبر
		انجام فعالیتهای حرفه ای آتش نشانی در طول مدت اشتغال	- بازرسی ایمنی و آتش نشانی از تاسیسات - انجام حداقل ۲۰ ساعت آموزش ایمنی و آتش نشانی برای کارکنان شرکتی و پیمانکار به تایید اداره آموزش - مشارکت حرفه ای و موثر در عملیات اطفاء حریق و مانورهای عملیاتی	

عناصر شایستگی	زیر عنصر شایستگی	مفهوم	معیار و مشخصه سنجش	ابزار/ روش سنجش
	جوایز و تشویق نامه ها	- دریافت تشویق نامه از روسا و مدیران مربوطه در راستای فعالیتهای HSE	مصادیق: - تشویق نامه های ایمنی و آتش نشانی - تشویق نامه کارمند/کارگر نمونه ایمنی و آتش نشانی - کسب مقام شاخص در المپیاد آتش نشانان نفت - کسب مقام شاخص ورزشی در مسابقات معتبر	- ارائه اصل تشویق نامه ها و بررسی آنها در حین مصاحبه - بررسی میدانی
مهارت	مهارتهای ارتباطی	امکان برقراری ارتباط به راههای مختلف به منظور همکاری و مشارکت در کارها با سایر پرسنل شامل گوش کردن دقیق	- مشارکت فعال در جلسات و اظهار نظر در جلسه - برقراری ارتباط موثر و مثبت با همکاران	مصاحبه رفتاری
	مهارتهای IT و کامپیوتر	انجام فعالیتهای روزمره با کامپیوتر، توانایی کار با نرم افزارهای MS Office و IT	- موفقیت در مصاحبه حضوری	- آزمون کامپیوتر
	مهارتهای تخصصی	درک و بکار گیری دانش و تجربه تخصصی HSE در امور محوله	- اطفاء حریق - عملیات های آتش نشانی - امداد و نجات - کمکهای اولیه CPR - سرپرستی نیروی انسانی	- بررسی سوابق فعالیتهای مرتبط - مدارک دوره های آموزشی معتبر مرتبط - مصاحبه تخصصی - بررسی میدانی و استعلام از همکاران
توانایی	سلامت جسمی	دارا بودن سلامت جسمی در خصوص انجام فعالیتهای عملیاتی و در شرایط سخت	چابکی، قدرت عضلانی، هماهنگی دستی، استقامت و مهارتهای حرکتی	سنجش میدانی و عملی
	سلامت روحی	دارا بودن سلامت روحی از قبیل عدم ترس از ارتفاع، عدم ترس از آب، عدم ترس از فضاهای بسته، نداشتن اضطراب	نداشتن: ترس(فوبیا) از ارتفاع، ترس(فوبیا) از فضای بسته، اضطراب مرضی	سنجش میدانی و عملی
	جسارت و شجاعت	جسارت و شجاعت در انجام فعالیتهای خاص بویژه در شرایط اضطراری و بحران	داشتن شجاعت و جسارت همراه با احتیاط در فعالیتهای خاص شرایط اضطراری نظیر اطفاء حریق، امداد رسانی به مصدومین	مصاحبه رفتاری/ بررسی میدانی/استعلام از همکاران و سرپرستان
نگرش Attitude	رعایت کدهای اخلاقی	شناخت و درک و نمایش رفتاری مناسب مبنی بر رعایت دقیق کدهای اخلاقی سازمانی	- درک، به کارگیری و تشویق کدهای اخلاقی در محیط کار شامل انضباط، علاقه به کار، درستی و صداقت	مصاحبه رفتاری/ بررسی میدانی از همکاران، سرپرستان و زیردستان
	مسئولیت پذیری	درک مسئولیتهای محوله و رفتار خود- مدیریتی در کارهای محوله	انجام درست، دقیق و به موقع مسئولیتهای محوله در چارچوب شرح وظایف و فراتر از انتظار	مصاحبه رفتاری/ بررسی میدانی از سرپرستان، همکاران و زیر دستان

۵-۴-۲- افسر کنترل ارتباطات

نقش و مسئولیت (اهم موارد):

مهمترین نقش ها و مسئولیت هایی که افسر کنترل ارتباطات بر عهده دارد و باید برای انجام دادن آنها حداقل صلاحیت ارائه شده در جدول ۸ را داشته باشد عبارتند از:

- ۱) واکنش سریع به شرایط اضطراری شامل عملیات اطفای حریق، ریزش مواد شیمیایی، حوادث،....
  - ۲) اعلام و اعزام تیم‌ها در واکنش به شرایط اضطراری و به صحنه حادثه
  - ۳) اعلام چگونگی وضعیت اضطراری به مدیریت نوبتکاری آتش نشانی
  - ۴) گزارش وضعیت لحظه ای حوادث به مقامات ذیربط شامل روسای آتش نشانی و HSE و...
  - ۵) اطمینان از ارتباطات خارج از سازمان (شرکتهای معین) بمنظور درخواست کمک
  - ۶) اطمینان از آماده بکار بودن تمام تجهیزات ارتباطی موجود
  - ۷) مدیریت مرکز کنترل ارتباطات آتش نشانی
  - ۸) مشارکت در تدوین و اجرای طرح مقابله با شرایط اضطراری و برگزاری مانورهای دوره‌ای
  - ۹) برنامه ریزی و اجرای برنامه های بازرسی تجهیزات ارتباطی
  - ۱۰) اطمینان از ثبت وضبط تمامی تماس ها و فعالیت‌های مرتبط
- کارکنان منصوب شده برای سمت افسر کنترل ارتباطات، قبل از تأیید صلاحیت به عنوان افسر کنترل ارتباطات باید از صلاحیت‌های تعریف شده در جدول ۸ برخوردار باشند.

جدول ۸- معیارهای صلاحیت و شایستگی سطح مبنا (Basic) برای افسر کنترل ارتباطات

عناصر شایستگی	زیر عنصر شایستگی	مفهوم	معیار و مشخصه سنجش	ابزار / روش سنجش
دانش پایه	تحصیلات آکادمیک	دارا بودن حداقل تحصیلات ۲ ساله دانشگاهی	- حداقل مدرک تحصیلی کاردانی در یکی از رشته های: فنی و ایمنی و بهداشت حرفه ای	ارائه مدرک تحصیلی
	دانش زبان انگلیسی	خواندن، نوشتن	- موفقیت در مصاحبه حضوری	- آزمون زبان انگلیسی
گواهینامه حرفه‌ای	گواهینامه حرفه‌ای	گذراندن دوره آموزشی Fire fighter سطح ۱ و ۲، Fire Officer، ICS و دوره آموزشی ایمنی عمومی	ارائه گواهینامه حرفه ای با نمره قبولی	موفقیت در آزمون صلاحیت حرفه‌ای مورد تایید شرکت مربوطه
تجربه	سابقه کار مرتبط و موثر	داشتن سابقه کار مفید و موثر در زمینه HSE عملیات	- حداقل ۴ سال سابقه کار موثر در سمت های آتش نشانی در همان سازمان یا واحدهای عملیاتی مشابه حداقل ۲ سال سابقه کار موثر در سمت آتش نشان ۱	بررسی سوابق معتبر
		انجام فعالیت‌های حرفه ای آتش نشانی در طول مدت اشتغال	- بازرسی ایمنی و آتش نشانی از تاسیسات - انجام حداقل ۲۰ ساعت آموزش ایمنی و آتش نشانی برای کارکنان شرکتی و پیمانکار به تایید اداره آموزش - مشارکت حرفه ای و موثر در عملیات اطفای حریق و مانورهای عملیاتی	
	جوایز و تشویق نامه ها	- دریافت تشویق نامه از روسا و مدیران مربوطه در راستای فعالیتهای HSE	مصادیق: - تشویق نامه های ایمنی و آتش نشانی - تشویق نامه کارمند/کارگر نمونه ایمنی و آتش نشانی - کسب مقام شاخص در المپیاد آتش نشانان نفت - کسب مقام شاخص ورزشی در مسابقات معتبر	- ارائه اصل تشویق نامه ها و بررسی آنها در حین مصاحبه - بررسی میدانی

عناصر شایستگی	زیر عنصر شایستگی	مفهوم	معیار و مشخصه سنجش	ابزار/ روش سنجش
مهارت	ارتباطات	امکان برقراری ارتباط به راههای مختلف به منظور همکاری و مشارکت در کارها با سایر پرسنل شامل گوش کردن دقیق	- مشارکت فعال در جلسات و اظهار نظر در جلسه - برقراری ارتباط موثر و مثبت با همکاران	مصاحبه رفتاری
	مهارتهای IT و کامپیوتر	انجام فعالیتهای روزمره با کامپیوتر، توانایی کار با نرم افزارهای MS Office و IT	- موفقیت در مصاحبه حضوری	- آزمون کامپیوتر
	مهارتهای تخصصی	درک و بکار گیری دانش و تجربه تخصصی HSE در امور محوله	- اطفاء حریق - عملیاتهای آتش نشانی- امداد و نجات - کمکهای اولیه - CPR - سرپرستی نیروی انسانی	- بررسی سوابق فعالیتهای مرتبط - مدارک دوره های آموزشی معتبر مرتبط - مصاحبه تخصصی - بررسی میدانی و استعلام از همکاران
توانایی	سلامت جسمی	دارا بودن سلامت جسمی در خصوص انجام فعالیتهای عملیاتی و در شرایط سخت	هماهنگی دستی و مهارتهای حرکتی	سنجش میدانی و عملی
	سلامت روحی	دارا بودن سلامت روحی	سلامت روحی	سنجش میدانی و عملی
	جسارت و شجاعت	جسارت و شجاعت در انجام فعالیتهای خاص بویژه در شرایط اضطراری و بحران	داشتن شجاعت و جسارت همراه با احتیاط در فعالیتهای خاص شرایط اضطراری نظیر اطفاء حریق، امداد رسانی به مصدومین	مصاحبه رفتاری/ بررسی میدانی/ تأیید از همکاران و سرپرستان
نگرش Attitude	رعایت کدهای اخلاقی	شناخت و درک و نمایش رفتاری مناسب مبنی بر رعایت دقیق کدهای اخلاقی سازمانی	- درک، به کارگیری و تشویق کدهای اخلاقی در محیط کار شامل انضباط، علاقه به کار، درستی و صداقت	مصاحبه رفتاری/ بررسی میدانی از همکاران، سرپرستان و زبردستان
	مسئولیت پذیری	درک مسئولیتهای محوله و رفتار خود- مدیریتی در کارهای محوله	انجام درست، دقیق و به موقع مسئولیتهای محوله در چارچوب شرح وظایف و فراتر از انتظار	مصاحبه رفتاری/ بررسی میدانی از سرپرستان، همکاران و زیر دستان

۶-۴-۲- افسر ایمنی ۳

نقش و مسئولیت (اهم موارد):

مهمترین نقشها و مسئولیتهایی که افسر ایمنی ۳، بر عهده دارد و باید برای انجام دادن آنها حداقل صلاحیت ارائه شده در جدول ۹ را داشته باشد عبارتند از:

- (۱) مشارکت در برنامه ریزی جهت حفظ و ارتقاء سطح ایمنی و آتش نشانی تاسیسات و ارائه پیشنهادات جامع در زمینههای پیشگیری از حوادث
- (۲) نظارت بر اجرای دستورالعملهای ایمنی در سطح تاسیسات

- ۳ نظارت بر اجرای برنامه های ایمنی در سطح تاسیسات
  - ۴ شناسایی، ارزیابی و برنامه ریزی کنترل خطرات تاسیسات و نواحی کاری
  - ۵ مشارکت در تدوین و اجرای طرح مقابله با شرایط اضطراری و برگزاری مانورهای دوره ای
  - ۶ ممیزی دوره ای ایمنی و آتش نشانی و بازدید و بازرسی مداوم از کلیه دستگاهها، ماشین آلات، تاسیسات، ساختمانها و نواحی کاری و ارائه سرویس های ایمنی و ارائه راهنمایی و تذکرات لازم به کارکنان
  - ۷ برنامه ریزی جهت حفظ و نگهداری وسایل اطفاء حریق ثابت و سیار و حصول اطمینان از آماده به کار بودن آنها
  - ۸ همکاری در بررسی و تحقیق بمنظور مشخص نمودن علت وقوع حوادث و تکمیل فرم های گزارش حادثه
  - ۹ تأیید و تامین و واگذاری وسایل و تجهیزات ایمنی به کارکنان و واحدها
  - ۱۰ کنترل و نظارت بر کلیه تعمیرات و کارهای گرم و سرد جهت تامین و رعایت موارد ایمنی
  - ۱۱ تهیه و تنظیم پروانه های رانندگی و کنترل تردد وسایل نقلیه از نظر رعایت نکات ایمنی
- کارکنان منصوب شده برای سمت افسر ایمنی ۳، قبل از تأیید صلاحیت به عنوان افسر ایمنی باید از صلاحیت های تعریف شده در جدول ۹ برخوردار باشند.

جدول ۹- معیارهای صلاحیت و شایستگی سطح مبنا (Basic) برای افسر ایمنی ۳

عناصر شایستگی	زیر عنصر شایستگی	مفهوم	معیار و مشخصه سنجش	ابزار/ روش سنجش
دانش پایه	تحصیلات آکادمیک	دارا بودن حداقل تحصیلات ۲ ساله دانشگاهی	- حداقل مدرک تحصیلی کاردانی در یکی از رشته های: فنی و ایمنی و بهداشت حرفه ای	ارائه مدرک تحصیلی
	دانش زبان انگلیسی	خواندن، نوشتن	- موفقیت در مصاحبه حضوری	- مصاحبه
گواهینامه حرفه ای	گواهینامه حرفه ای سطح A	گذراندن دوره آموزشی ایمنی عملیات سطح A بر اساس سرفصل های مصوب در مراکز مورد تایید	ارائه گواهینامه حرفه ای با نمره قبولی حداقل ۶۰	موفقیت در آزمون صلاحیت حرفه ای مورد تایید شرکت مربوطه
تجربه	سابقه کار مرتبط و موثر	داشتن سابقه کار مفید و موثر در زمینه عملیات	- حداقل ۱ سال سابقه کار موثر در هر یک از سمت های ایمنی و آتش نشانی در همان سازمان یا واحدهای عملیاتی مشابه یا - حداقل دو سال سابقه کار موثر در واحدهای عملیاتی مشابه	مصاحبه رفتاری/بررسی میدانی، یا تأیید رئیس مربوطه
		انجام فعالیتهای حرفه ای ایمنی و آتش نشانی در طول مدت اشتغال	- بازرسی ایمنی و آتش نشانی از تاسیسات - مشارکت در صدور PTW - مشارکت در فرایند بررسی رویدادها - انجام حداقل ۴۰ ساعت آموزش ایمنی و آتش نشانی برای کارکنان شرکتی و پیمانکار به تایید اداره آموزش	

عنصر شایستگی	زیر عنصر شایستگی	مفهوم	معیار و مشخصه سنجش	ابزار/ روش سنجش
			- مشارکت در برگزاری مانورهای عملیاتی	
	جوایز و تشویق نامه‌ها	- دریافت تشویق نامه از روسا و مدیران مربوطه در راستای فعالیتهای	مصادیق: تشویق نامه های ایمنی و آتش نشانی - تشویق نامه کارمند/کارگر نمونه ایمنی و آتش نشانی	-ارائه اصل تشویق نامه ها و بررسی آن‌ها در حین مصاحبه -بررسی میدانی
مهارت	مهارتهای ارتباطی	امکان برقراری ارتباط به راه‌های مختلف به منظور همکاری و مشارکت در کارها با سایر پرسنل شامل گوش کردن دقیق	- مشارکت فعال در جلسات و اظهار نظر در جلسه - برقراری ارتباط موثر و مثبت با همکاران	مصاحبه/ بررسی میدانی
	مهارتهای IT و کامپیوتر	توانایی انجام کار با کامپیوتر و نرم افزارهای MS Office و IT	موفقیت در مصاحبه حضوری	- مصاحبه حضوری
	مهارت‌های تخصصی	درک و بکار گیری دانش و تجربه تخصصی در امور محوله	-شناسایی خطرات/ارزیابی و کنترل ریسک JSA- -شناخت کامل فرایند عملیاتی -برنامه ریزی و اجرای ممیزی	- بررسی سوابق فعالیتهای مرتبط - مدارک دوره های آموزشی معتبر مرتبط - مصاحبه تخصصی - بررسی میدانی و استعلام از همکاران
توانایی	سلامت جسمی	دارا بودن سلامت جسمی در انجام فعالیت‌های عملیاتی و در شرایط سخت	گواهی سلامت جسمی برای مشاغل عملیاتی از سازمان بهداشت و درمان صنعت نفت	معاینات بالینی و آزمایشگاهی توسط سازمان بهداشت و درمان
	سلامت روحی	دارا بودن سلامت روحی از قبیل عدم ترس از ارتفاع، عدم ترس از آب، عدم ترس از فضاهای بسته، نداشتن اضطراب	گواهی سلامت روحی برای مشاغل عملیاتی از سازمان بهداشت و درمان صنعت نفت	آزمون‌های روانشناسی توسط سازمان بهداشت و درمان
نگرش Attitude	رعایت کدهای اخلاقی	شناخت و درک و نمایش رفتاری مناسب مبنی بر رعایت دقیق کدهای اخلاقی سازمانی	- درک، به‌کارگیری و تشویق کدهای اخلاقی در محیط کار شامل انضباط، علاقه به کار، درستی و صداقت	مصاحبه/ بررسی میدانی از همکاران، سرپرستان و زیردستان
	مسئولیت پذیری	درک مسئولیتهای محوله و رفتار خود-مدیریتی در کارهای محوله	انجام درست، دقیق و به موقع مسئولیتهای محوله در چارچوب شرح وظایف و فراتر از انتظار	مصاحبه/ بررسی میدانی از سرپرستان، همکاران و زیر دستان

۷-۴-۲- افسر ایمنی ۲

نقش و مسئولیت (اهم موارد):

مهمترین نقش‌ها و مسئولیت‌هایی که افسر ایمنی ۲ بر عهده دارد و باید برای انجام دادن آنها حداقل حداقل صلاحیت ارائه شده در جدول ۱۰ را داشته باشد عبارتند از:

(۱) مشارکت در برنامه‌ریزی جهت حفظ و ارتقا سطح ایمنی و آتش نشانی تاسیسات و مطالعه و بررسی و ارائه طرح‌های بهسازی

(۲) هماهنگی و یکپارچه سازی خدمات ایمنی

- ۳) نظارت بر اجرای دستورالعمل‌های ایمنی در سطح تاسیسات
  - ۴) نظارت بر اجرای برنامه‌های ایمنی در سطح تاسیسات
  - ۵) مشارکت در تدوین برنامه آموزش ایمنی و آتش نشانی کارکنان و ارائه آموزش‌های لازم
  - ۶) مشارکت در تدوین و اجرای طرح مقابله با شرایط اضطراری
  - ۷) ممیزی دوره‌ای ایمنی تاسیسات و نواحی کاری
  - ۸) بازرسی روزانه از تاسیسات و نواحی کاری و بررسی نحوه ارائه سرویس‌های ایمنی و راهنمایی کارکنان و گزارش موارد نایمن به مافوق
  - ۹) تهیه گزارش رویدادها، اعمال و شرایط نایمن، شاخص‌های عملکرد، علل وقوع حوادث و تجزیه و تحلیل آن‌ها و سایر گزارشات موردی
  - ۱۰) نظارت بر اقدامات احتیاطی در کلیه مراحل راه‌اندازی و نصب واحدهای بهره‌برداری
  - ۱۱) تهیه نقشه محوطه‌های خطرناک به عنوان مرجع و مآخذ در عملیات‌ها
  - ۱۲) تأیید گواهینامه‌های رانندگی داخل سایت
  - ۱۳) سرپرستی بر کار کمیسیون بررسی سوانح ناشی از کار و تجزیه و تحلیل علل بروز حادثه و انجام اقدامات لازم بمنظور پیشگیری از بروز حوادث مشابه
  - ۱۴) انجام کنترل‌های لازم در کلیه کارهای گرم و سرد و تعمیرات دوره‌ای و اساسی جهت تامین احتیاجات ایمنی
  - ۱۵) سرپرستی بر کنترل کیفیت انواع وسایل ایمنی تهیه شده و انتخاب بهترین و مناسب‌ترین نوع‌ها
ارائه شده در جدول ۱۰ را داشته باشد عبارتند از:
- کارکنان منصوب شده برای سمت افسر ایمنی ۲، قبل از تأیید صلاحیت به عنوان افسر ایمنی باید از صلاحیت‌های تعریف شده در جدول ۱۰ برخوردار باشند.

جدول ۱۰- معیارهای صلاحیت و شایستگی سطح مبنا (Basic) برای افسر ایمنی ۲

عناصر شایستگی	زیر عنصر شایستگی	مفهوم	معیار و مشخصه سنجش	ابزار/ روش سنجش
دانش پایه	تحصیلات آکادمیک	دارا بودن تحصیلات ۲ ساله دانشگاهی	مدرک تحصیلی کاردانی در یکی از رشته های: فنی، ایمنی و بهداشت حرفه ای	ارائه مدرک تحصیلی
	دانش زبان انگلیسی	خواندن، نوشتن	- موفقیت در مصاحبه حضوری	- مصاحبه حضوری

عنصر شایستگی	زیر عنصر شایستگی	مفهوم	معیار و مشخصه سنجش	ابزار/ روش سنجش
گواهینامه حرفه‌ای	گواهینامه حرفه ای سطح C-1	گذراندن دوره آموزشی ایمنی عملیات سطح C-1 بر اساس سرفصل های مصوب در مراکز مورد تایید	ارائه گواهینامه حرفه ای سطح C-1 با نمره قبولی حداقل ۵۵	موفقیت در آزمون صلاحیت حرفه ای مورد تایید شرکت مربوطه
تجربه	سابقه کار مرتبط و موثر	داشتن سابقه کار مفید و موثر در زمینه ایمنی عملیات	- حداقل ۱ سال سابقه کار موثر در هر یک از سمت های ایمنی در همان سازمان یا واحدهای عملیاتی مشابه - حداقل دو سال سابقه کار موثر در واحدهای عملیاتی مشابه	مصاحبه رفتاری/بررسی میدانی، یا تایید رئیس مربوطه
	Practice	- انجام فعالیتهای حرفه ای ایمنی عملیات در طول مدت اشتغال	- مشارکت در صدور PTW - بازرسی ایمنی و آتش نشانی از تاسیسات - مشارکت در فرایند بررسی حوادث - انجام حداقل ۴۰ ساعت آموزش ایمنی برای کارکنان شرکتی و پیمانکار به تایید اداره آموزش - مشارکت در واکنش در شرایط اضطراری به وقوع پیوسته در تاسیسات / مانورهای عملیاتی	
مهارت	جوایز و تشویق نامه ها	-دریافت تشویق نامه از روسا و مدیران مربوطه در راستای فعالیتهای ایمنی	مصادیق: - تشویق نامه بازرسی ایمنی نمونه - تشویق نامه کارمند نمونه ایمنی - کسب مقام شاخص در المپیاد آتش نشانان نفت	-ارائه اصل تشویق نامه ها و بررسی آن‌ها در حین مصاحبه -بررسی میدانی
	مهارتهای ارتباطی	- امکان برقراری ارتباط به راه‌های مختلف به منظور همکاری و مشارکت در کارها با سایر پرسنل - گوش کردن دقیق ، سخن وری و ارائه شفاهی قوی	- مشارکت فعال در جلسات و اظهار نظر در جلسه - برقراری ارتباط موثر و مثبت با همکاران	مصاحبه/ بررسی میدانی/استعلام از همکاران و روسای مربوطه
	مهارتهای IT و کامپیوتر	توانایی انجام کار با کامپیوتر و نرم افزارهای MS Office و IT	موفقیت در مصاحبه حضوری	مصاحبه
توانایی	مهارتهای تخصصی	درک و بکار گیری دانش و تجربه تخصصی ایمنی در امور محوله	- برنامه Lock out/Tag Out - شناسایی خطرات، ارزیابی و کنترل ریسک - برنامه‌ریزی، اجرای ممیزی ایمنی - شناخت کامل فرایند عملیاتی	- بررسی سوابق فعالیتهای مرتبط - مدارک دوره های آموزشی معتبر مرتبط - مصاحبه تخصصی - بررسی میدانی و استعلام از همکاران
	سلامت جسمی	دارا بودن سلامت جسمی در خصوص انجام فعالیتهای عملیاتی و در شرایط سخت	گواهی سلامت جسمی برای مشاغل عملیاتی از سازمان بهداشت و درمان صنعت نفت	معاینات بالینی و آزمایشگاهی توسط سازمان بهداشت و درمان
سلامت روحی	دارا بودن سلامت روحی بویژه عدم ترس از ارتفاع، عدم ترس از فضاهای بسته، نداشتن اضطراب	گواهی سلامت روحی برای مشاغل عملیاتی از سازمان بهداشت و درمان صنعت نفت	آزمون‌های روانشناسی توسط سازمان بهداشت و درمان	

عنصر شایستگی	زیر عنصر شایستگی	مفهوم	معیار و مشخصه سنجش	ابزار/ روش سنجش
نگرش Attitude	رعایت کدهای اخلاقی	شناخت و درک و نمایش رفتاری مناسب مبنی بر رعایت دقیق کدهای اخلاقی سازمانی	- درک، نمایش رفتاری و تشویق کدهای اخلاقی سازمانی در محیط کار شامل درستی، علاقه به کار، انضباط، کار تیمی، فهم و ادراک مثبت،	مصاحبه/ بررسی میدانی از همکاران و زیر دستان
	مسئولیت پذیری	درک مسئولیتهای محوله و رفتار خود- مدیریتی در کارهای محوله	انجام درست، دقیق و به موقع مسئولیتهای محوله در چارچوب شرح وظایف و فراتر از انتظار	مصاحبه/ بررسی میدانی از سرپرستان، همکاران و زیر دستان

۸-۴-۲- افسر ایمنی ۳

نقش و مسئولیت (اهم موارد):

مهمترین نقش‌ها و مسئولیت‌هایی که افسر ایمنی ۱ بر عهده دارد و باید برای انجام دادن آنها حداقل حداقل صلاحیت ارائه شده در جدول ۱۱ را داشته باشد عبارتند از:

- ۱) استقرار و توسعه نظام مدیریت ایمنی فرآیند
- ۲) شناسایی، ارزیابی و کنترل خطرات فرایندی و شغلی محیط کار
- ۳) نظارت، کنترل و بازرسی ایمنی و آتش نشانی مناطق عملیاتی و محیط‌های کاری و ساختمان‌های اداری و صنعتی و حصول اطمینان از رعایت مقررات و استانداردهای ایمنی
- ۴) مشارکت در تدوین برنامه آموزش ایمنی کارکنان در سطوح مختلف و مشارکت در ارائه آموزش‌های لازم
- ۵) ایجاد، توسعه و به کارگیری ساز و کار لازم به منظور گزارش حوادث اعم از جزئی، ناتوان کننده، منجر به فوت و بررسی و تحلیل علل ریشه‌ای و انجام اقدامات اصلاحی لازم و ایجاد ساز و کار درس‌آموزی از حوادث و ثبت سوابق
- ۶) مشارکت در برنامه‌ریزی و اجرای رویکردهای ارتقاء فرهنگ ایمنی در سراسر سازمان
- ۷) استقرار ساز و کار تحلیل علل ریشه‌ای در خصوص شبه حوادث، اعمال و شرایط نا ایمن و پیش‌بینی اقدامات پیشگیرانه
- ۸) نظارت بر مدیریت تامین و توزیع لوازم حفاظت فردی و مشارکت و همکاری با مسئولین واحدها هنگام خرید، نصب یا تعویض ماشین‌آلات و تجهیزات از نقطه نظر ایمنی
- ۹) ایجاد، توسعه و به کارگیری برنامه اطلاع رسانی خطر و مدیریت ذخیره و حمل و نقل مواد شیمیایی خطرناک موجود در تاسیسات
- ۱۰) شناسایی، گردآوری و به روز رسانی ضوابط مقررات و استانداردهای ایمنی مرتبط

- (۱۱) تدوین، به‌روزرسانی و اجرای رویه‌های اجرایی و دستورالعمل‌های کاری ایمنی
- (۱۲) نظارت ویژه بر فرایند پروانه‌های کار (PTW) و ورود به فضاهای بسته، کار در ارتفاع و فعالیت‌های پرمخاطره
- (۱۳) بازرسی روزانه از تاسیسات درون و خارج از سایت در حیطه مسئولیت جهت شناسایی و گزارش موارد نایمن به رئیس ایمنی و آتش‌نشانی
- (۱۴) تهیه و تدوین گزارش‌های نقض مقررات ایمنی، عوامل بالقوه آسیب‌رسان، حوادث روزانه و گزارش به رئیس ایمنی و آتش‌نشانی و پیگیری آن‌ها
- (۱۵) تهیه و تنظیم آمار و اطلاعات مربوط به کلیه حوادث و آتش‌سوزی‌های واحدهای صنعتی و غیرصنعتی و تاسیسات وابسته
- (۱۶) تهیه گزارش رویدادها، اعمال و شرایط نایمن، شاخص‌های عملکرد و گزارشات موردی به مافوق
- (۱۷) بررسی تجهیزات ایمنی، شامل انواع دستگاه‌های تست گاز، ماسک‌ها و غیره
- (۱۸) تهیه اصلاحیه‌های مورد نیاز تجهیزات و ادوات ایمنی جهت بهبود مستمر و ارتقاء سیستم
- (۱۹) انجام اقدامات ایمنی در رابطه با مجوزهای دستگاه‌های بالابر و ماشین‌آلاتی که نیاز به certificate دارند.
- (۲۰) انجام اقدامات احتیاطی در کلیه مراحل راه‌اندازی و تخلیه اضطراری واحدهای صنعتی و غیرصنعتی و اخذ تصمیم در مورد تامین وسایل ایمنی مورد لزوم و حضور در شرایط اضطراری در محل مورد نظر
- (۲۱) نظارت بر عملکرد پیمانکاران به منظور رسیدگی به مسائل ایمنی و ارائه طریق به مسئولین ادارات جهت رفع شرایط خطرناک
- (۲۲) ارائه طرح‌های بهسازی و مهندسی بمنظور ایمنی بیشتر دستگاه‌ها، انبارها، ساختمان‌ها و تائید طرح‌های مزبور و نظارت بر مراحل اجرایی آن‌ها
- کارکنان منصوب شده برای سمت افسر ایمنی ۱، قبل از تائید صلاحیت به عنوان افسر ایمنی باید از صلاحیت‌های تعریف شده در جدول ۱۱ برخوردار باشند.

جدول ۱۱- معیارهای صلاحیت و شایستگی سطح مبنا (Basic) برای افسر ایمنی ۱

عناصر شایستگی	زیر عنصر شایستگی	مفهوم	معیار و مشخصه سنجش	ابزار/ روش سنجش
دانش پایه	تحصیلات آکادمیک	دارا بودن تحصیلات ۴ ساله دانشگاهی	مدرک تحصیلی لیسانس در یکی از رشته‌های: مهندسی شیمی، مکانیک، صنایع، ایمنی و بهداشت حرفه‌ای/حداقل داشتن دو سال سابقه کار در سمت افسرایمنی ۲	ارائه مدرک تحصیلی
	دانش زبان انگلیسی	خواندن، نوشتن درک مطلب و محاوره	- موفقیت در مصاحبه حضوری	مصاحبه
گواهینامه حرفه‌ای	گواهینامه حرفه‌ای سطح A-2	گذراندن دوره آموزشی ایمنی عملیات سطح A-2 بر اساس سرفصل‌های مصوب در مراکز مورد تایید	ارائه گواهینامه حرفه‌ای سطح A-2 با نمره قبولی حداقل ۶۰	موفقیت در آزمون صلاحیت حرفه‌ای مورد تایید شرکت مربوطه

عناصر	زیر عنصر شایستگی	مفهوم	معیار و مشخصه سنجش	ابزار/ روش سنجش
تجربه	سابقه کار مرتبط و موثر	داشتن سابقه کار مفید و موثر در زمینه مدیریت ایمنی فرایند	- حداقل ۵ سال سابقه کار موثر در سمت افسرایمنی/ آتش نشانی	- بررسی سوابق معتبر - استعلام از سرپرستان و روسای مربوطه
	Practice	- اقدامات و فعالیتهای برجسته و موثر در حوزه ایمنی - انجام فعالیتهای حرفه ای ایمنی فرایند / عملیات در طول مدت اشتغال	مصادیق: - انجام پروژه های ایمنی (اجرایی / مطالعاتی) - استقرار رویکرد/ فرایندهای ایمنی عملیات - مشارکت فعال در پروژه های اجرایی از نقطه نظر ایمنی - مشارکت در تدوین دستورالعملها/ رویه های ایمنی - مشارکت در جلسات شناسایی خطرات و ارزیابی ریسک - مشارکت در فعالیتهای مهندسی ایمنی - انجام ممیزی ایمنی در تاسیسات - مشارکت در فرایند بررسی حوادث - انجام حداقل ۲۴۰ ساعت آموزش ایمنی برای کارکنان شرکتی و پیمانکار به تایید اداره آموزش - مشارکت موثر در واکنش در شرایط اضطراری به وقوع پیوسته در تاسیسات / مانورهای عملیاتی	مصاحبه رفتاری/بررسی میدانی، یا تأیید رئیس مربوطه
مهارت	جوایز و تشویق نامه ها	-دریافت تشویق نامه از روسا و مدیران مربوطه در راستای فعالیتهای ایمنی	مصادیق: - تشویق نامه بازرس ایمنی نمونه - تشویق نامه کارمند نمونه ایمنی - تشویق نامه دوره های آموزشی بین المللی معتبر	- ارائه اصل تشویق نامه ها و بررسی آن ها در حین مصاحبه -بررسی میدانی
	مهارتهای ارتباطی	- امکان برقراری ارتباط به راه های مختلف به منظور همکاری و مشارکت در کارها با سایر پرسنل - گوش کردن دقیق ، سخن وری و ارائه شفاهی قوی	- مشارکت فعال در جلسات و اظهار نظر در جلسه - ارائه و سخنرانی در همایش ها و سمینارهای داخلی و برون سازمانی - برقراری ارتباط موثر و مثبت با همکاران	مصاحبه/ بررسی میدانی/استعلام از همکاران و روسای مربوطه
	مهارتهای IT و کامپیوتر	توانایی انجام کار با کامپیوتر و نرم افزارهای MS Office و IT	دارا بودن گواهینامه ICDL پنج گانه از اداره آموزش شرکت مربوطه	ارائه گواهینامه ICDL پنج گانه از مراکز معتبر و مورد تایید آموزش شرکت مربوطه
	قابلیت حل مساله	توانمندی ایجاد و به کار گیری روشهای حل مساله	مشارکت فعال در گروه های حل مساله در طول سابقه کاری طی دوره آموزشی تکنیکهای حل مساله	مصاحبه/ سوابق/ بررسی میدانی از همکاران
	مهارتهای آموزشی	توانمندی ارائه برنامه آموزشی و انتقال مفاهیم به شرکت کنندگان	برگزاری دوره های آموزشی تخصصی ایمنی جهت کارکنان رسمی/ پیمانکاران	- ارائه گواهی برگزاری دوره های آموزشی ایمنی به مدت ۲۴۰ ساعت به تایید اداره آموزش شرکت مربوطه به همراه لیست دوره ها - بررسی در مصاحبه
فن اداره جلسات	توانایی برگزاری، اداره و مدیریت جلسات تخصصی / سرپرستی/ اداری	- مشارکت فعال در جلسات سازمان -تجربه اداره جلسات تخصصی درون سازمانی	مصاحبه/سوابق/بررسی میدانی از همکاران	

عنصر شایستگی	زیر عنصر شایستگی	مفهوم	معیار و مشخصه سنجش	ابزار/ روش سنجش
	مهارتهای تخصصی	درک و بکارگیری دانش و تجربه تخصصی ایمنی در وظایف محوله	- اصول مهندسی - ایمنی فرایند (عناصر/ رویکردها) - نظام پروانه های کار - یکپارچگی سرمایه های فیزیکی - روشهای شناسایی خطرات، ارزیابی و کنترل ریسک - برنامه ریزی، اجرای ممیزی ایمنی و PSSR HAZCOM - شناخت کامل فرایند عملیاتی	- بررسی سوابق فعالیتهای مرتبط - مدارک دوره های آموزشی معتبر مرتبط - مصاحبه تخصصی - بررسی میدانی و استعلام از همکاران
	مهارتهای سرپرستی	به کار گیری دانش و تجربه به منظور افزایش بهره وری کارکنان	مهارت در روابط کار، ایجاد انگیزه در کارکنان، مدیریت تعارض و حل مساله	- مصاحبه/سوابق/بررسی میدانی از همکاران - گذراننده دوره های سرپرستی و مدیریتی
توانایی	سلامت جسمی	دارا بودن سلامت جسمی در خصوص انجام فعالیتهای عملیاتی و در شرایط سخت	دارا بودن سلامت جسمی برای مشاغل عملیاتی	معاینات بالینی و آزمایشگاهی توسط سازمان بهداشت و درمان
	سلامت روحی	دارا بودن سلامت روحی از قبیل عدم ترس از ارتفاع، عدم ترس از آب، عدم ترس از فضاهای بسته، نداشتن اضطراب	گواهی سلامت روحی برای مشاغل عملیاتی از سازمان بهداشت و درمان صنعت نفت	آزمون های روانشناسی توسط سازمان بهداشت و درمان
	توانایی ذهنی	هوش و توانایی ذهنی	تأیید روانشناس طب صنعتی	توسط روانشناسان طب صنعتی
نگرش Attitude	جسارت و شجاعت	جسارت و شجاعت در انجام فعالیتهای خاص بویژه در شرایط اضطراری و بحران	داشتن شجاعت و جسارت همراه با احتیاط در فعالیتهای خاص شرایط اضطراری نظیر اطفاء حریق، امداد رسانی به مصدومین	مصاحبه با روانشناسان/ بررسی میدانی/استعلام از همکاران و سرپرستان
	رعایت کدهای اخلاقی	شناخت و درک و نمایش رفتاری مناسب مبنی بر رعایت دقیق کدهای اخلاقی سازمانی	- درک، نمایش رفتاری و تشویق کدهای اخلاقی سازمانی در محیط کار شامل درستی، علاقه به کار، انضباط، کار تیمی، فهم و ادراک مثبت،	مصاحبه/ بررسی میدانی از همکاران و زیر دستان
	مسئولیت پذیری	درک مسئولیتهای محوله و رفتار خود- مدیریتی در کارهای محوله	انجام درست، دقیق و به موقع مسئولیتهای محوله در چارچوب شرح وظایف و فراتر از انتظار	مصاحبه/ بررسی میدانی از سرپرستان، همکاران و زیر دستان

۳-۴ افسر ارشد ایمنی و آتش نشانی ۱، ۲، ۳

۳-۴-۹ افسر ارشد ایمنی و آتش نشانی ۳

نقش و مسئولیت (اهم موارد)

مهمترین نقش ها و مسئولیتهایی که افسر ارشد ایمنی و آتش نشانی ۳ بر عهده دارد و باید برای انجام دادن آنها حداقل صلاحیت ارائه شده در جدول ۱۲ را داشته باشد عبارتند از:

- ۱) مشارکت در برنامه ریزی عملیاتی به منظور استقرار و توسعه نظام مدیریت ایمنی فرایند/ مشاغل در شرکتهای فرعی/تابعه و مناطق عملیاتی و کنترل پیشرفت برنامه ها
- ۲) حصول اطمینان از اجرای صحیح و اثربخش فرایند شناسایی، ارزیابی و کنترل خطرات فرایندی و شغلی محیط کار
- ۳) مشارکت در تدوین خطوط راهنما و رویه‌های اجرایی ایمنی و آتش نشانی
- ۴) مشارکت در برنامه ریزی و اجرای برنامه‌های توانمندسازی کارکنان ایمنی و آتش نشانی
- ۵) مشارکت در برنامه‌ریزی آموزش و اجرای رویکردهای ارتقاء فرهنگ ایمنی در سراسر سازمان
- ۶) نظارت ویژه بر فرایند پروانه‌های کار (PTW) و ورود به فضاهای بسته و کار در ارتفاع و فعالیت‌های خطرناک
- ۷) حصول اطمینان از استقرار صحیح و جامع نظام مدیریت ایمنی و آتش نشانی در شرکت
- ۸) تهیه گزارش رویدادها، اعمال و شرایط نا ایمن، علل ریشه ای، شاخصهای عملکرد و گزارشات موردی به مراجع ذیربط
- ۹) فرماندهی و کنترل تیمها در واکنش در شرایط اضطراری و در صحنه حادثه بر اساس سلسله مراتب فرماندهی
- ۱۰) واکنش به وضعیتهای اضطراری شامل عملیات اطفای حریق، ریزش مواد شیمیایی، حوادث،....
- ۱۱) برنامه‌ریزی و هدایت مراحل آمادگی مدیریت شرایط اضطراری
- ۱۲) هماهنگی و یکپارچه سازی خدمات آتش نشانی
- ۱۳) مشارکت در تدوین و اجرای طرح مقابله با شرایط اضطراری و برگزاری مانورهای دوره‌ای
- ۱۴) نظارت بر اقدامات لازم برای پیشگیری از حوادث، حفظ جان افراد و حفاظت از تاسیسات در هنگام انجام کارهای گرم و سرد
- ۱۵) برنامه‌ریزی و نظارت بر تامین به موقع PPE و تجهیزات ایمنی و آتش نشانی مورد نیاز
- ۱۶) شناسایی، گردآوری و به روز رسانی ضوابط مقررات و استانداردهای ایمنی مرتبط
- ۱۷) سرپرستی و همکاری لازم در کمک به سازمان‌ها و ادارات دولتی در مواقع ضروری و آتش سوزیهای بزرگ

توجه: در ایستگاه های نوع B رئیس ایستگاه آتش نشانی بر عهده افسر ارشد ایمنی و آتش نشانی ۳ می باشد.
توجه: در ایستگاه های نوع A رئیس ایستگاه آتش نشانی بر عهده افسر ارشد ایمنی و آتش نشانی ۲ می باشد.
توجه: افسر ارشد ایمنی و آتش نشانی ۱ عهده دار مسئولیت رئیس ایمنی و آتش نشانی می باشد.
کارکنان منصوب شده برای سمت افسر ارشد ایمنی و آتش نشانی ۳، قبل از تائید صلاحیت به عنوان افسر ارشد ایمنی و آتش نشانی ۳ باید از صلاحیت‌های تعریف شده در جدول ۱۲ برخوردار باشند.

جدول ۱۲- معیارهای صلاحیت و شایستگی سطح مبنا (Basic) برای افسر ارشد ایمنی و آتش نشانی ۳

استاندارد ملی ایران شماره ..... (چاپ اول/تجدید نظر...): سال .....

عنصر	زیر عنصر	مفهوم	معیار و مشخصه سنجش	ابزار/ روش سنجش
دانش پایه	شایستگی	دارا بودن تحصیلات ۴ ساله دانشگاهی	مدرک تحصیلی لیسانس در یکی از رشته های: مهندسی شیمی، مکانیک، صنایع، ایمنی و بهداشت حرفه ای	ارائه مدرک تحصیلی
	شایستگی	خواندن، نوشتن درک مطلب و محاوره	- موفقیت در مصاحبه حضوری و آزمون زبان استاندارد اداره آموزش شرکت ملی نفت	- آزمون و مصاحبه
گواهینامه حرفه ای	گواهینامه حرفه ای سطح C-1	گذراندن دوره آموزشی ایمنی عملیات سطح C-1 بر اساس سرفصل های مصوب در مراکز مورد تایید	ارائه گواهینامه حرفه ای سطح C-1 با نمره قبولی حداقل ۷۰	موفقیت در آزمون صلاحیت حرفه ای مورد تایید شرکت مربوطه
	سابقه کار مرتبط و موثر	داشتن سابقه کار مفید و موثر در زمینه مدیریت ایمنی فرایند	- حداقل ۵ سال سابقه کار موثر در سمت افسر ایمنی/ آتش نشانی	- بررسی سوابق معتبر - استعلام از سرپرستان و روسای مربوطه
تجربه	Practice	- اقدامات و فعالیت های برجسته و موثر در حوزه ایمنی	مصادیق: - انجام پروژه های ایمنی (اجرایی/ مطالعاتی) - استقرار رویکرد/ فرایندهای ایمنی عملیات - مشارکت فعال در پروژه های اجرایی از نقطه نظر ایمنی	مصاحبه رفتاری/بررسی میدانی، یا تأیید رئیس مربوطه
		- انجام فعالیتهای حرفه ای ایمنی فرایند / عملیات در طول مدت اشتغال	- مشارکت در تدوین دستورالعمل ها/ رویه های ایمنی - مشارکت در جلسات شناسایی خطرات و ارزیابی ریسک - مشارکت در فعالیتهای مهندسی ایمنی - انجام ممیزی ایمنی در تاسیسات - مشارکت در فرایند بررسی حوادث - انجام حداقل ۲۴۰ ساعت آموزش ایمنی برای کارکنان شرکتی و پیمانکار به تایید اداره آموزش - مشارکت موثر در واکنش در شرایط اضطراری به وقوع پیوسته در تاسیسات / مانورهای عملیاتی	
جوایز و تشویق نامه ها	دریافت تشویق نامه از روسا و مدیران مربوطه در راستای فعالیتهای ایمنی	مصادیق: تشویق نامه بازرس ایمنی نمونه - تشویق نامه کارمند نمونه ایمنی - تشویق نامه دوره های آموزشی بین المللی معتبر ...	- ارائه اصل تشویق نامه ها و بررسی آن ها در حین مصاحبه - بررسی میدانی	
مهارت	مهارتهای ارتباطی	- امکان برقراری ارتباط به راه های مختلف به منظور همکاری و مشارکت در کارها با سایر پرسنل - گوش کردن دقیق، سخن وری و ارائه شفاهی قوی	- مشارکت فعال در جلسات و اظهار نظر در جلسه ارائه و سخنرانی در همایش ها و سمینارهای داخلی و برون سازمانی - برقراری ارتباط موثر و مثبت با همکاران	مصاحبه رفتاری
	مهارتهای IT و کامپیوتر	توانایی انجام کار با کامپیوتر و نرم افزارهای MS Office و IT	دارا بودن گواهینامه ICDL پنج گانه از اداره آموزش شرکت مربوطه	آزمون کامپیوتر
	قابلیت حل مساله	توانمندی ایجاد و به کار گیری روشهای حل مساله	مشارکت فعال در گروه های حل مساله در طول سابقه کاری طی دوره آموزشی تکنیکهای حل مساله	مصاحبه/ سوابق/ بررسی میدانی از همکاران

عناصر شایستگی	زیر عنصر شایستگی	مفهوم	معیار و مشخصه سنجش	ابزار/ روش سنجش
	مهارتهای آموزشی	توانمندی ارائه برنامه آموزشی و انتقال مفاهیم به شرکت کنندگان	برگزاری دوره های آموزشی تخصصی ایمنی جهت کارکنان رسمی/ پیمانکاران	- ارائه گواهی برگزاری دوره های آموزشی ایمنی به مدت ۲۴۰ ساعت به تایید اداره آموزش شرکت مربوطه به همراه لیست دوره ها - بررسی در مصاحبه
	فن اداره جلسات	توانایی برگزاری، اداره و مدیریت جلسات تخصصی/ سرپرستی/ اداری	- مشارکت فعال در جلسات سازمان - تجربه اداره جلسات تخصصی درون سازمانی	مصاحبه/سوابق/بررسی میدانی از همکاران
	مهارتهای تخصصی	درک و بکارگیری دانش و تجربه تخصصی ایمنی در وظایف محوله	- اصول مهندسی - ایمنی فرایند (عناصر/ رویکردها) - نظام پروانه های کار - مدیریت یکپارچگی سرمایه های فیزیکی - روشهای شناسایی خطرات، ارزیابی و کنترل ریسک - برنامه ریزی، اجرای ممیزی ایمنی و PSSR - HAZCOM - شناخت کامل فرایند عملیاتی - روشهای شناسایی خطرات، ارزیابی و کنترل ریسک - سرپرستی نیروی انسانی	- بررسی سوابق فعالیت های مرتبط - مدارک دوره های آموزشی معتبر مرتبط - مصاحبه تخصصی - بررسی میدانی و استعمال از همکاران
	مهارتهای سرپرستی	به کار گیری دانش و تجربه به منظور افزایش بهره وری کارکنان	مهارت در روابط کار، ایجاد انگیزه در کارکنان، مدیریت تعارض و حل مساله	- مصاحبه/ سوابق/ بررسی میدانی از همکاران - گذرانده دوره های سرپرستی و مدیریتی
توانایی	سلامت جسمی	دارا بودن سلامت جسمی در خصوص انجام فعالیتهای عملیاتی و در شرایط سخت	گواهی سلامت جسمی برای مشاغل عملیاتی از سازمان بهداشت و درمان صنعت نفت	معاینات بالینی و آزمایشگاهی توسط سازمان بهداشت و درمان
	سلامت روحی	دارا بودن سلامت روحی از قبیل عدم ترس از ارتفاع، عدم ترس از آب، عدم ترس از فضاهای بسته، نداشتن اضطراب	نداشتن: ترس(فوبیا) از ارتفاع، ترس(فوبیا) از فضای بسته، اضطراب مرضی	سنجش میدانی و عملی
	توانایی ذهنی	هوش و توانایی ذهنی	تأیید روانشناس طب صنعتی	توسط روانشناسان طب صنعتی
	جسارت و شجاعت	جسارت و شجاعت در انجام فعالیتهای خاص بویژه در شرایط اضطراری و بحران	داشتن شجاعت و جسارت همراه با احتیاط در فعالیتهای خاص شرایط اضطراری نظیر اطفاء حریق، امداد رسانی به مصدومین	مصاحبه رفتاری / بررسی میدانی/استعلام از همکاران و سرپرستان
نگرش Attitude	رعایت کدهای اخلاقی	شناخت و درک و نمایش رفتاری مناسب مبنی بر رعایت دقیق کدهای اخلاقی سازمانی	- درک، نمایش رفتاری و تشویق کدهای اخلاقی سازمانی در محیط کار شامل درستی، علاقه به کار، انضباط، کار تیمی، فهم و ادراک مثبت،	مصاحبه رفتاری / بررسی میدانی از همکاران و زیر دستان
	مسئولیت پذیری	درک مسئولیتهای محوله و رفتار خود- مدیریتی در کارهای محوله	انجام درست، دقیق و به موقع مسئولیتهای محوله در چارچوب شرح وظایف و فراتر از انتظار	مصاحبه رفتاری/ بررسی میدانی از سرپرستان، همکاران و زیر دستان

عناصر شایستگی	زیر عنصر شایستگی	مفهوم	معیار و مشخصه سنجش	ابزار/ روش سنجش

۱۰-۴-۲- افسر ارشد ایمنی و آتش نشانی ۲

نقش و مسئولیت (اهم موارد)

مهمترین نقش‌ها و مسئولیت‌هایی که افسر ارشد ایمنی و آتش نشانی ۲ بر عهده دارد و باید برای انجام دادن آنها حداقل صلاحیت ارائه شده در جدول ۱۳ را داشته باشد عبارتند از:

- ۱) برنامه‌ریزی عملیاتی به منظور استقرار و توسعه نظام مدیریت ایمنی فرایند/ مشاغل در شرکت‌های فرعی/تابعه و مناطق عملیاتی و کنترل پیشرفت برنامه‌ها
- ۲) حصول اطمینان از اجرای صحیح و اثربخش فرایند شناسایی، ارزیابی و کنترل خطرات فرایندی و شغلی محیط کار
- ۳) مشارکت در تدوین خطوط راهنما و رویه‌های اجرایی ایمنی و آتش نشانی
- ۴) مشارکت در برنامه‌ریزی و اجرای برنامه‌های توانمندسازی کارکنان ایمنی و آتش‌نشانی شرکت‌های فرعی/تابعه و مناطق عملیاتی
- ۵) ایجاد، توسعه و به کارگیری ساز و کار لازم به منظور گزارش حوادث اعم از جزئی، ناتوان کننده، منجر به فوت و بررسی و تحلیل علل ریشه‌ای و انجام اقدامات اصلاحی لازم و ایجاد ساز و کار درس‌آموزی از حوادث و ثبت سوابق
- ۶) برنامه‌ریزی و اجرای ممیزی ایمنی و آتش‌نشانی در شرکت‌های فرعی/تابعه و مناطق عملیاتی
- ۷) نظارت بر عملکرد ایمنی و آتش‌نشانی شرکت‌های فرعی/تابعه و مناطق عملیاتی و حصول اطمینان از اثربخشی برنامه‌ها
- ۸) حصول اطمینان از به کارگیری الزامات و استانداردهای مهندسی ایمنی در طرح‌های توسعه و واحدهای جدید
- ۹) مشارکت در برنامه‌ریزی و اجرای رویکردهای ارتقاء فرهنگ ایمنی در سطح شرکت‌های فرعی/تابعه و مناطق عملیاتی
- ۱۰) استقرار ساز و کار تحلیل علل ریشه‌ای در خصوص شبه حوادث، اعمال و شرایط نا ایمن و پیش‌بینی اقدامات پیشگیرانه
- ۱۱) طرح‌ریزی و دریافت گزارشات عملکرد ایمنی و آتش‌نشانی از شرکت‌های فرعی/تابعه و تحلیل آنها

۱۲) برنامه ریزی به منظور ایجاد، توسعه و به کارگیری برنامه اطلاع رسانی خطر و مدیریت ذخیره و حمل و نقل مواد شیمیایی خطرناک موجود در تاسیسات

۱۳) شناسایی، گردآوری آخرین ویرایش ضوابط مقررات و استانداردهای ایمنی مرتبط و نظارت بر اجرای آنها در شرکت های فرعی/تابعه و مناطق عملیاتی

۱۴) نظارت ویژه بر فرایند پروانه های کار (PTW) و ورود به فضاهای بسته و کار در ارتفاع و فعالیت های خطرناک

۱۵) حصول اطمینان از استقرار صحیح و جامع نظام مدیریت ایمنی و آتش نشانی در شرکت های فرعی/تابعه و مناطق عملیاتی

۱۶) تهیه گزارش رویدادها، اعمال و شرایط نا ایمن، شاخص های عملکرد و گزارشات موردی به مراجع ذی ربط

کارکنان منصوب شده برای سمت افسر ارشد ایمنی و آتش نشانی ۲، قبل از تائید صلاحیت به عنوان افسر ارشد ایمنی و آتش نشانی ۲ باید از صلاحیت های تعریف شده در جدول ۱۳ برخوردار باشند.

جدول ۱۳- معیارهای صلاحیت و شایستگی سطح مبنا (Basic) برای افسر ارشد ایمنی و آتش نشانی ۲

عناصر شایستگی	زیر عنصر شایستگی	مفهوم	معیار و مشخصه سنجش	ابزار/ روش سنجش
دانش پایه	تحصیلات آکادمیک	دارا بودن تحصیلات ۴ ساله دانشگاهی	مدرک تحصیلی حداقل لیسانس در یکی از رشته های: مهندسی: شیمی، مکانیک، صنایع، ایمنی و بهداشت حرفه ای	ارائه مدرک تحصیلی
	دانش زبان انگلیسی	خواندن، نوشتن درک مطلب و محاوره	- موفقیت در مصاحبه حضوری و آزمون زبان استاندارد اداره آموزش شرکت ملی نفت	- آزمون و مصاحبه
گواهینامه حرفه ای	گواهینامه حرفه ای سطح E	گذراندن دوره آموزشی مدیریت ایمنی سطح E بر اساس سرفصل های مصوب در مراکز مورد تایید	ارائه گواهینامه حرفه ای سطح E با نمره قبولی حداقل ۸۰	موفقیت در آزمون صلاحیت حرفه ای مورد تایید شرکت مربوطه
تجربه	سابقه کار مرتبط و موثر	داشتن سابقه کار مفید و موثر در زمینه مدیریت ایمنی فرایند	- حداقل ۸ سال سابقه کار موثر در سمت کارشناس/کارشناس ارشد ایمنی/ شرکت فرعی/ تابعه یا مناطق عملیاتی در همان سازمان یا واحدهای عملیاتی مشابه و حداقل ۴ سال سابقه کار موثر به عنوان رئیس ایمنی در شرکتهای فرعی/ تابعه	- بررسی سوابق معتبر - استعلام از سرپرستان و روسای مربوطه
	Practice	- اقدامات و فعالیتهای برجسته و موثر در حوزه ایمنی	مصادیق: - انجام پروژه های ایمنی (اجرایی/ مطالعاتی) - استقرار رویکرد/ فرایندهای ایمنی عملیات - مشارکت فعال در پروژه های اجرایی از نقطه نظر ایمنی	مصاحبه رفتاری/بررسی میدانی، یا تأیید رئیس مربوطه

عنصر شایستگی	زیر عنصر شایستگی	مفهوم	معیار و مشخصه سنجش	ابزار/ روش سنجش
		انجام فعالیتهای حرفه ای ایمنی فرایند / عملیات در طول مدت اشتغال	<ul style="list-style-type: none"> - تدوین دستورالعملها/ رویه های ایمنی - مشارکت در جلسات شناسایی خطرات و ارزیابی ریسک - مشارکت در فعالیتهای مهندسی ایمنی - انجام ممیزی ایمنی در تاسیسات و مشارکت در فرایند بررسی حوادث - انجام حداقل ۳۲۰ ساعت آموزش ایمنی برای کارکنان شرکتی و پیمانکار به تایید اداره آموزش - مشارکت موثر در واکنش در شرایط اضطراری به وقوع پیوسته در تاسیسات / مانورهای عملیاتی 	ابزار/ روش سنجش
	جوایز و تشویق نامه ها	-دریافت تشویق نامه از روسا و مدیران مربوطه در راستای فعالیتهای ایمنی	<p>مصادیق:</p> <ul style="list-style-type: none"> - تشویق نامه بازرس ایمنی نمونه - تشویق نامه کارمند نمونه ایمنی - تشویق نامه دوره های آموزشی بین المللی معتبر ... 	-ارائه اصل تشویق نامه ها و بررسی آن‌ها در حین مصاحبه -بررسی میدانی
	مهارتهای ارتباطی	- امکان برقراری ارتباط به راه‌های مختلف به منظور همکاری و مشارکت در کارها با سایر پرسنل - گوش کردن دقیق ، سخن وری و ارائه شفاهی قوی	<ul style="list-style-type: none"> - مشارکت فعال در جلسات و اظهار نظر در جلسه - ارائه و سخنرانی در همایش ها و سمینارهای داخلی و برون سازمانی - برقراری ارتباط موثر و مثبت با همکاران 	مصاحبه/ بررسی میدانی/استعلام از همکاران و روسای مربوطه
	مهارتهای IT و کامپیوتر	توانایی انجام کار با کامپیوتر و نرم افزارهای Office MS و IT	دارا بودن گواهینامه ICDL پنج گانه از اداره آموزش شرکت مربوطه	آزمون و مصاحبه
	قابلیت حل مساله	توانمندی ایجاد و به کار گیری روشهای حل مساله	مشارکت فعال در گروه‌های حل مساله در طول سابقه کاری طی دوره آموزشی تکنیکهای حل مساله	مصاحبه/ سوابق/ بررسی میدانی از همکاران
مهارت	مهارتهای آموزشی	توانمندی ارائه برنامه آموزشی و انتقال مفاهیم به شرکت کنندگان	برگزاری دوره های آموزشی تخصصی ایمنی جهت کارکنان رسمی/ پیمانکاران	<ul style="list-style-type: none"> - ارائه گواهی برگزاری دوره های آموزشی ایمنی به مدت ۳۲۰ ساعت به تایید اداره آموزش شرکت مربوطه به همراه لیست دوره ها - بررسی در مصاحبه
	فن اداره جلسات	توانایی برگزاری، اداره و مدیریت جلسات تخصصی/سرپرستی/اداری	<ul style="list-style-type: none"> - مشارکت فعال در جلسات سازمان - تجربه اداره جلسات تخصصی درون سازمانی 	مصاحبه رفتاری/بررسی میدانی، یا تأیید رئیس مربوطه
	مهارتهای سرپرستی	به کار گیری دانش و تجربه به منظور افزایش بهره وری کارکنان	مهارت در روابط کار، ایجاد انگیزه در کارکنان، مدیریت تعارض و تغییر	مصاحبه رفتاری/بررسی میدانی، یا تأیید رئیس مربوطه
	مهارتهای تخصصی	درک و بکار گیری دانش و تجربه تخصصی ایمنی و مدیریتی در امور محوله	<ul style="list-style-type: none"> - اصول مهندسی ایمنی - ایمنی ذاتی - ایمنی فرایند (عناصر/ رویکردها) -شناخت مبانی و الزامات نظام مدیریت MS- - نظام پروانه های کار - مدیریت یکپارچگی سرمایه های فیزیکی 	<ul style="list-style-type: none"> - بررسی سوابق فعالیتهای مرتبط - مدارک دوره های آموزشی معتبر مرتبط - مصاحبه تخصصی

عناصر شایستگی	زیر عنصر شایستگی	مفهوم	معیار و مشخصه سنجش	ابزار/ روش سنجش
			- تکنیکهای شناسایی خطرات، ارزیابی و کنترل ریسک فرایندی / شغلی - برنامه‌ریزی، اجرای ممیزی ایمنی و PSSR - برنامه ریزی عملیاتی و راهبردی - HAZCOM - شناخت فرایندهای عملیاتی - مدیریت بحران و شرایط اضطراری - سرپرستی نیروی انسانی	- بررسی میدانی و استعلام از همکاران
توانایی	سلامت جسمی	دارا بودن سلامت جسمی در خصوص انجام فعالیتهای عملیاتی و در شرایط سخت	گواهی سلامت جسمی برای مشاغل عملیاتی از سازمان بهداشت و درمان صنعت نفت	معاینات بالینی و آزمایشگاهی توسط سازمان بهداشت و درمان
	سلامت روحی	دارا بودن سلامت روحی بویژه عدم ترس از ارتفاع، عدم ترس از فضاهای بسته، نداشتن اضطراب	نداشتن: ترس (فوبیا) از ارتفاع، ترس (فوبیا) از فضای بسته، اضطراب مرضی	سنجش میدانی و عملی
	توانایی ذهنی	هوش و توانایی ذهنی	تأیید روانشناس صنعتی	آزمون‌های شناختی
	هوش هیجانی EQ	خودآگاهی، مدیریت بر خود، آگاهی اجتماعی، مدیریت ارتباطات	آزمون‌های استاندارد	آزمون‌های شناختی
	جسارت و شجاعت	جسارت و شجاعت در انجام فعالیتهای خاص بویژه در شرایط اضطراری و بحران	داشتن شجاعت و جسارت همراه با احتیاط در فعالیتهای خاص شرایط اضطراری نظیر اطفاء حریق، امداد رسانی به مصدومین	مصاحبه رفتاری/بررسی میدانی، یا تأیید رئیس مربوطه
	رعایت کدهای اخلاقی	شناخت و درک و نمایش رفتاری مناسب مبنی بر رعایت دقیق کدهای اخلاقی سازمانی	- درک، نمایش رفتاری و تشویق کدهای اخلاقی سازمانی در محیط کار شامل درستی، علاقه به کار، انضباط، کار تیمی، فهم و ادراک مثبت،	مصاحبه رفتاری/ بررسی میدانی از همکاران و زیر دستان
Attitude	مسئولیت پذیری	درک مسئولیتهای محوله و رفتار خود- مدیریتی در کارهای محوله	انجام درست، دقیق و به موقع مسئولیتهای محوله در چارچوب شرح وظایف و فراتر از انتظار	مصاحبه رفتاری/ بررسی میدانی از سرپرستان، همکاران و زیر دستان
	پاسخگویی	ارائه گزارشات دقیق، شفاف و به موقع عملکردی به مقامات مافوق	مصادیق: تهیه گزارش حوادث، گزارش ارزیابی عملکرد، گزارشات موردی	مصاحبه رفتاری/ بررسی میدانی از سرپرستان و روسا

۱۱-۴-۲- افسر ارشد ایمنی و آتش نشانی ۱

نقش و مسئولیت (اهم موارد)

مهمترین نقش‌ها و مسئولیت‌هایی که افسر ارشد ایمنی و آتش نشانی ۱ بر عهده دارد و باید برای انجام دادن آنها حداقل صلاحیت ارائه شده در جدول ۱۴ را داشته باشد عبارتند از:

(۱) استقرار و توسعه نظام مدیریت ایمنی و آتش نشانی در شرکت‌های فرعی/تابعه و مناطق عملیاتی

- ۲) نظارت و حصول اطمینان از اجرای صحیح و اثربخش فرایند شناسایی، ارزیابی و کنترل خطرات فرایندی و شغلی محیط کار در سطح صنعت نفت
- ۳) مشارکت در برنامه ریزی و اجرای برنامه های توانمندسازی کارکنان ایمنی و آتش نشانی شرکت های فرعی/تابعه و مناطق عملیاتی
- ۴) ایجاد، توسعه و به کارگیری ساز و کار لازم به منظور گزارش حوادث اعم از جزئی، ناتوان کننده، منجر به فوت و بررسی و تحلیل علل ریشه ای و انجام اقدامات اصلاحی لازم و ایجاد ساز و کار درس آموزی از حوادث و ثبت سوابق
- ۵) نظارت و حصول اطمینان از به کارگیری الزامات و استانداردهای مهندسی ایمنی در طرح های توسعه و واحدهای جدید
- ۶) مشارکت در برنامه ریزی و اجرای رویکردهای ارتقاء فرهنگ ایمنی در سطح شرکت های فرعی/تابعه و مناطق عملیاتی
- ۷) استقرار ساز و کار تحلیل علل ریشه ای در خصوص شبه حوادث، اعمال و شرایط نا ایمن و پیش بینی اقدامات پیش گیرانه
- ۸) شناسایی، گردآوری و به روزرسانی ضوابط مقررات و استانداردهای ایمنی مرتبط
- ۹) تدوین و به روزرسانی خطوط راهنما، رویه های اجرایی و دستورالعمل های کاری ایمنی و آتش نشانی و نظارت بر حسن اجرای آنها
- ۱۰) ممیزی، نظارت و حصول اطمینان از استقرار صحیح و جامع نظام مدیریت ایمنی و آتش نشانی در شرکت های فرعی/تابعه و مناطق عملیاتی
- کارکنان منصوب شده برای سمت افسر ارشد ایمنی و آتش نشانی ۱، قبل از تائید صلاحیت به عنوان افسر ارشد ایمنی و آتش نشانی ۱ باید از صلاحیت های تعریف شده در جدول ۱۴ برخوردار باشند.
- جدول ۱۴- معیارهای صلاحیت و شایستگی سطح مبنا (Basic) برای افسر ارشد ایمنی و آتش نشانی ۱

عناصر شایستگی	زیر عنصر شایستگی	مفهوم	معیار و مشخصه سنجش	ابزار/ روش سنجش
دانش پایه	تحصیلات آکادمیک	دارا بودن تحصیلات دانشگاهی	مدرک تحصیلی حداقل لیسانس در یکی از رشته های: مهندسی: شیمی، مکانیک، صنایع، ایمنی و بهداشت حرفه ای	ارائه مدرک تحصیلی
	دانش زبان انگلیسی	خواندن، نوشتن درک مطلب و محاوره	- موفقیت در مصاحبه حضوری و آزمون زبان استاندارد اداره آموزش شرکت ملی نفت	آزمون و مصاحبه
گواهینامه حرفه ای	گواهینامه حرفه ای سطح A-1	گذراندن دوره آموزشی مدیریت ایمنی سطح A-1 بر اساس سرفصل های مصوب در مراکز مورد تایید	ارائه گواهینامه حرفه ای سطح A-1 با نمره قبولی حداقل ۸۰	موفقیت در آزمون صلاحیت حرفه ای مورد تایید شرکت مربوطه

عناصر شایستگی	زیر عنصر شایستگی	مفهوم	معیار و مشخصه سنجش	ابزار/ روش سنجش
تجربه	سابقه کار مرتبط و موثر	داشتن سابقه کار مفید و موثر در زمینه مدیریت ایمنی فرایند	<ul style="list-style-type: none"> - حداقل ۱۰ سال سابقه کار موثر در واحدهای عملیاتی مشابه و ۵ سال سابقه کار موثر به عنوان افسر ارشد ایمنی ۳یا۲ 	<ul style="list-style-type: none"> - بررسی سوابق معتبر - استعلام از سرپرستان و روسای مربوطه
	Practice	<ul style="list-style-type: none"> - اقدامات و فعالیت‌های برجسته و موثر در حوزه ایمنی 	<p>مصادیق:</p> <ul style="list-style-type: none"> - انجام پروژه های ایمنی(اجرایی/ مطالعاتی) - استقرار رویکرد/ فرایندهای ایمنی عملیات - مشارکت فعال در پروژه های اجرایی از نقطه نظر ایمنی 	<ul style="list-style-type: none"> - مصاحبه رفتاری/بررسی میدانی، یا تأیید رئیس مربوطه
		<ul style="list-style-type: none"> - انجام فعالیت‌های حرفه ای ایمنی فرایند / عملیات در طول مدت اشتغال 	<ul style="list-style-type: none"> - تدوین دستورالعمل‌ها/ رویه های ایمنی - مشارکت در جلسات شناسایی خطرات و ارزیابی ریسک - مشارکت در فعالیت‌های مهندسی ایمنی - انجام ممیزی ایمنی و آتش نشانی در تاسیسات - مشارکت در فرایند بررسی حوادث - انجام حداقل ۳۲۰ ساعت آموزش ایمنی برای کارکنان شرکتی و پیمانکار به تأیید اداره آموزش - مشارکت موثر در واکنش در شرایط اضطراری به وقوع پیوسته در تاسیسات / مانورهای عملیاتی 	
جوایز و تشویق نامه‌ها	<ul style="list-style-type: none"> - دریافت تشویق نامه از روسا و مدیران مربوطه در راستای فعالیت‌های ایمنی و آتش نشانی 	<p>مصادیق:</p> <ul style="list-style-type: none"> - تشویق نامه بازرسی ایمنی و آتش نشانی نمونه - تشویق نامه کارمند نمونه ایمنی و آتش نشانی - تشویق نامه دوره های آموزشی بین المللی معتبر ... 	<ul style="list-style-type: none"> - ارائه اصل تشویق نامه ها و بررسی آن‌ها در حین مصاحبه تخصصی - بررسی میدانی 	
مهارت Skill	مهارت‌های ارتباطی	<ul style="list-style-type: none"> - امکان برقراری ارتباط به راه‌های مختلف به منظور همکاری و مشارکت در کارها با سایر پرسنل - گوش کردن دقیق ، سخن وری و ارائه شفاهی قوی 	<ul style="list-style-type: none"> - مشارکت فعال در جلسات و اظهار نظر در جلسه - ارائه و سخنرانی در همایش ها و سمینارهای داخلی و برون سازمانی - برقراری ارتباط موثر و مثبت با همکاران 	<ul style="list-style-type: none"> - مصاحبه رفتاری/بررسی میدانی، یا تأیید رئیس مربوطه
	مهارت‌های IT و کامپیوتر	<ul style="list-style-type: none"> - توانایی انجام کار با کامپیوتر و نرم افزارهای Office MS و IT 	<ul style="list-style-type: none"> - دارا بودن گواهینامه ICDL پنج گانه از اداره آموزش شرکت مربوطه 	<ul style="list-style-type: none"> - آزمون کامپیوتر
	قابلیت حل مساله	<ul style="list-style-type: none"> - توانمندی ایجاد و به کار گیری روشهای حل مساله 	<ul style="list-style-type: none"> - مشارکت فعال در گروه‌های حل مساله در طول سابقه کاری - طی دوره آموزشی تکنیک‌های حل مساله 	<ul style="list-style-type: none"> - مصاحبه رفتاری/بررسی میدانی، یا تأیید رئیس مربوطه

عناصر شایستگی	زیر عنصر شایستگی	مفهوم	معیار و مشخصه سنجش	ابزار/ روش سنجش
	مهارتهای آموزشی	توانمندی ارائه برنامه آموزشی و انتقال مفاهیم به شرکت کنندگان	برگزاری دوره های آموزشی تخصصی ایمنی و آتش نشانی جهت کارکنان رسمی/پیمانکاران	- ارائه گواهی برگزاری دوره های آموزشی ایمنی به مدت ۳۲۰ ساعت به تایید اداره آموزش شرکت مربوطه به همراه لیست دوره ها - بررسی در مصاحبه
	مهارتهای مدیریتی	به کار گیری دانش و تجربه به منظور درک، هدایت و موفقیت سازمانی	- مهارتهای ادراکی (طرح ریزی، تجزیه و تحلیل) - مهارتهای فرایندی(فرایندها، ابزار و سازماندهی)	مصاحبه رفتاری/بررسی میدانی، یا تأیید رئیس مربوطه
	فن اداره جلسات	توانایی برگزاری، اداره و مدیریت جلسات تخصصی/سرپرستی/اداری	- مشارکت فعال در جلسات سازمان - تجربه اداره جلسات تخصصی درون سازمانی	مصاحبه رفتاری/بررسی میدانی، یا تأیید رئیس مربوطه
	مهارتهای تخصصی	درک و بکار گیری دانش و تجربه تخصصی ایمنی در وظایف محوله	- اصول مهندسی ایمنی و آتش نشانی - ایمنی فرایند (عناصر/ رویکردها) - نظام مدیریت MS- - مدیریت یکپارچگی سرمایه های فیزیکی - تکنیک های شناسایی خطرات، ارزیابی و کنترل ریسک - ممیزی ایمنی و آتش نشانی و PSSR - مدیریت شرایط اضطراری و برنامه ریزی عملیاتی و راهبردی - سرپرستی نیروی انسانی	- بررسی سوابق فعالیتهای مرتبط - مدارک دوره های آموزشی معتبر مرتبط - مصاحبه تخصصی - بررسی میدانی و استعلام از همکاران
	سلامت جسمی	دارا بودن سلامت جسمی عمومی	گواهی سلامت جسمی از سازمان بهداشت و درمان صنعت نفت	معاینات بالینی و آزمایشگاهی توسط سازمان بهداشت و درمان
	سلامت روحی	دارا بودن سلامت روحی عمومی	نداشتن: ترس(فوبیا) از ارتفاع، ترس(فوبیا) از فضای بسته، اضطراب مرضی	سنجش میدانی و عملی
توانایی Ability	توانایی ذهنی	هوش و توانایی ذهنی	تأیید روانشناس طب صنعتی	توسط روانشناسان طب صنعتی
	هوش هیجانی	خودآگاهی، مدیریت بر خود، آگاهی اجتماعی، مدیریت ارتباطات	آزمون های استاندارد	آزمون های شناختی
	جسارت و شجاعت	جسارت و شجاعت در انجام فعالیتهای خاص بویژه در شرایط اضطراری و بحران	داشتن شجاعت و جسارت همراه با احتیاط در فعالیتهای خاص شرایط اضطراری نظیر اطفاء حریق، امداد رسانی به مصدومین	مصاحبه رفتاری/ بررسی میدانی/استعلام از همکاران و سرپرستان

عناصر شایستگی	زیر عنصر شایستگی	مفهوم	معیار و مشخصه سنجش	ابزار/ روش سنجش
نگرش Attitude	رعایت کدهای اخلاقی	شناخت و درک و نمایش رفتاری مناسب مبنی بر رعایت دقیق کدهای اخلاقی سازمانی	- درک، نمایش رفتاری و تشویق کدهای اخلاقی سازمانی در محیط کار شامل درستی، علاقه به کار، انضباط، کار تیمی، فهم و ادراک مثبت،	مصاحبه رفتاری / بررسی میدانی از همکاران و زیر دستان و سرپرستان
	مسئولیت پذیری	درک مسئولیتهای محوله و رفتار خود- مدیریتی در کارهای محوله	انجام درست، دقیق و به موقع مسئولیتهای محوله در چارچوب شرح وظایف و فراتر از انتظار	مصاحبه رفتاری / بررسی میدانی از سرپرستان، همکاران و زیر دستان
	پاسخگویی	ارائه گزارشات دقیق، شفاف و به موقع عملکردی به مقامات مافوق	مصادیق: تهیه گزارش حوادث، گزارش ارزیابی عملکرد، گزارشات موردی	مصاحبه رفتاری / بررسی میدانی از سرپرستان، همکاران و زیر دستان
	تعهد و تفکر سازمانی	توانایی درک و حل مشکلات به عنوان جزئی از سیستم و پرهیز از نگاه بخشی در امور و فعالیتها	- انعطاف در برابر تغییر به عنوان بخشی از سازمان و ایجاد هم افزایی در جهت اجرای تغییر - نگرش و عملکرد فرایندی و درک موقعیت خود در فرایند کلی سازمان - مشارکت با همکاران سایر واحدها در جهت رفع مشکلات ایشان	مصاحبه رفتاری / بررسی میدانی از سرپرستان، همکاران و زیر دستان

۴-۴ رئیس ایستگاه آتش نشانی

نقش و مسئولیت (اهم موارد):

- ۱- نظارت و سرپرستی افراد تحت نظر در مواقع بروز حریق و حوادث در منطقه و هدایت و رهبری عملیات اطفاء حریق
- ۲- نظارت بر تنظیم برنامه نوبتکاری کارکنان آتش نشانی و کنترل منظم اجرای آن و همچنین نظارت بر حضور و غیاب کارکنان تحت نظر
- ۳- نظارت و کنترل تجهیزات، ماشین آلات و لوازم آتش نشانی موجود در ایستگاه از نظر آماده به کار بودن در مواقع لزوم
- ۴- تنظیم برنامه‌های تعمیراتی برای خودروها سبک، نیمه سنگین و سنگین آتش نشانی، کمپرسور هوا، پمپ‌های سیار، خاموش کننده‌ها و وسایل آتش نشانی و کنترل وسایل تعمیر شده و بکار اندازی آنها
- ۵- نظارت بر بازدیدهای ماهانه ماشین آلات، خاموش کننده ها ثابت، سیار، دستی
- ۶- نظارت بر تست و آزمایش سالیانه خاموش کننده‌های آتش نشانی مختلف
- ۷- کنترل منظم و انجام بازدیدهای لازم از مخازن آب آتش نشانی، پمپ‌های ثابت، شبکه لوله کشی آب آتش نشانی، شیرهای آبد هایدرن‌ت ها و مانیتورهای ثابت نصب در منطقه

- ۸- بازدید از تاسیسات اطفاء حریق کلیه محل های بارگیری و تخلیه مواد به منظور حصول اطمینان از آماده بودن آن
  - ۹- سرپرستی بر عملیات تمرینی کارکنان آتش نشانی جهت افزایش مهارت و ورزیدگی و آماده نمودن آنها برای مقابله با آتش سوزی و سایر حوادث احتمالی در سطح منطقه
  - ۱۰- سرپرستی عملیات تمرین ماهانه مخصوص حوادث غیر مترقبه و اضطراری و امداد و نجات
  - ۱۱- تنظیم برنامه آموزشی کارکنان آتش نشانی
  - ۱۲- نظارت بر کنترل دستگاههای اعلام خطر آتش سوزی و آبپاش های خودکار و سایر تجهیزات اطفاء حریق در شرکت و حصول اطمینان از آماده به کار بودن آنها
  - ۱۳- نظارت بر اجرای مقررات و آئین نامه های مربوط به تعیین محوطه های ممنوع و بی خطر از نظر استعمال دخانیات با رعایت کلیه مقررات ایمنی پیشگیری از تکرار آنها
  - ۱۴- هماهنگی با مسئول بهداشت جهت حمل صحیح مصدومین با آمبولانس ها به مراکز درمانی مورد نیاز
  - ۱۵- نظارت و کنترل در استفاده صحیح و آماده به کار بودن کلیه وسایل اتاق کنترل آتش نشانی و دستگاههای اعلان خبر
  - ۱۶- تهیه و تنظیم گزارش از سوانح، اتفاقات و آتش سوزی ها پس از بررسی و تحقیقات دقیق و ارائه پیشنهادات لازم برای پیشگیری از تکرار آنها
  - ۱۷- نظارت بر صدور درخواست کار تعمیراتی جهت وسایل و تجهیزات اطفاء حریق به هر دلیل که معیوب میگردند و پیگیری جهت تعمیر و در سرویس قرار گرفتن مجدد آنها
  - ۱۸- حضور به موقع در شرکت در مواقع توقف اضطراری و راه اندازی مجدد واحدها در صورت درخواست افسر ارشد نوبتکار
  - ۱۹- حضور تمام وقت در شرکت به هنگام تعمیرات اساسی به منظور ارائه خدمات مورد نیاز واحدهای مجتمع توسط گروه آتش نشانی و نظارت بر کار پیمانکاران به منظور رعایت مقررات ایمنی
  - ۲۰- نظارت بر انجام اقدامات احتیاطی جهت پیشگیری از حوادث و آتش سوزی و گماردن مراقب در شرایط خاص در مناطق مورد نیاز مجتمع در صورت لزوم
- کارکنان منصوب شده به عنوان رئیس ایستگاه آتش نشانی C، باید حداقل الزامات صلاحیتی افسر آتش نشان ۱، ایستگاه B حداقل الزامات صلاحیتی افسر ارشد ۳ و ایستگاه A حداقل الزامات صلاحیتی افسر ارشد ۲ را داشته باشد.

۵ لباس و تجهیزات حفاظت فردی آتش‌نشانی

۱-۵ الزامات عمومی

۱-۱-۵- به منظور انتخاب وسایل حفاظت فردی آتش‌نشانی، باید همه وظایف آتش‌نشانان و فرآیندهای کاری موجود در سطح سازمان آتش‌نشانی، بطور کامل شناسایی و مشخص گردد. در فرایند تهیه، تأمین و بکارگیری وسائل حفاظت فردی باید موارد ذیل در نظر گرفته شوند:

- متناسب با نوع کار، فرآیندهای کاری، خطرات شغلی و محیط کار بوده و حفاظت آتش‌نشانان در برابر مخاطرات شغلی و محیط کار را تأمین نماید.
- استفاده از آن، آسان و راحت باشد.
- ابعاد و اندازه آن برای آتش‌نشان، متناسب باشد.
- خود وسیله حفاظتی عامل ایجاد خطر برای آتش‌نشان و محیط نباشد.
- با حداقل آموزش قابل استفاده باشد.
- با استانداردهای تخصصی و کیفی مرتبط مطابقت داشته باشد.

۱-۲-۵- اولین گام در تعیین وسایل حفاظت فردی آتش‌نشانی، شناسایی مخاطرات و ارزیابی ریسک شغلی می‌باشد. فرایند شناسایی باید بر اساس روش اجرایی متداول و رویه‌های سازمانی صورت پذیرد. روش‌های مختلف کیفی و کمی برای این امر وجود دارد که روش ارزیابی ریسک شغلی (JHA)¹ یکی از این روش‌ها می‌باشد. همچنین می‌توان از استاندارد NFPA 1851 و سایر استانداردهای مرتبط استفاده کرد. خطرات عمومی مشاغل آتش‌نشانی شامل موارد زیر است (محدود به این موارد نمی‌شود):

- ۱- تأثیر گرما روی بدن، صورت و دست‌ها.
- ۲- خطر آتش گرفتن لباس.
- ۳- تأثیر محصولات ناشی از احتراق و بخارات مواد شیمیایی در حین اطفاء آتش بر روی سیستم تنفسی.
- ۴- کاهش دید به علت دود و قطع روشنایی.
- ۵- شوک الکتریکی.
- ۶- سقوط اشیاء.
- ۷- تأثیر میزان گرمای بالا در نتیجه تماس با سطوح داغ.
- ۸- افتادن و سر خوردن.

به دلیل ماهیت متغیر خطرات، استفاده از وسایل حفاظت فردی آتش‌نشانی مشخص شده در این استاندارد به عنوان حداقل مورد نیاز؛ توسط آتش‌نشانان الزامی است و باید از محدودیت‌های آن‌ها آگاه باشند.

---

¹ Job hazard analysis

۳-۱-۵- لباس و تجهیزات حفاظت فردی آتش نشانان باید طبق دستورالعمل‌های تولیدکننده نگهداری و تعمیر شوند جز در مواردی که بر اساس استانداردهای معتبر ملی و بین‌المللی، الزامات تعمیر و نگهداری خاص برای آنها وجود دارد که در این شرایط باید طبق آن استاندارد انجام شود.

۴-۱-۵- لباس و تجهیزات حفاظت فردی باید مطابق استاندارد تمیز شوند.

۵-۱-۵- در هنگام مأموریت، اعضا نباید از لباس‌های شخصی، لوازم تزئینی یا وسایلی از این قبیل که برای محافظت آنها در برابر خطرات احتمالی مناسب نیستند استفاده کنند.

۶-۱-۵- نقش‌ها، مسئولیت‌ها و بخش‌های ذیصلاح برای بازرسی، مراقبت و نگهداری از تجهیزات و لباس‌های ایمنی باید منصوب شوند.

۷-۱-۵- واحد آتش‌نشانی باید برای برنامه‌های لباس و تجهیزات محافظتی خود آموزش ارائه دهد.

۸-۱-۵- لباس و تجهیزات تولید شده توسط تولیدکننده باید الزامات این استاندارد یا فراتر از آن را برآورده کند. تولیدکننده در صورت درخواست از طرف خریدار، باید اطلاعات آزمایشگاهی مربوط به تجهیزات و لباس حفاظت فردی را ارائه دهد.

۹-۱-۵- سازنده باید، دستورالعمل‌های مربوط به نگهداری، بازرسی و از رده خارج کردن تجهیزات را ارائه دهد.

۲-۵ الزامات و تقسیم‌بندی وسایل حفاظت فردی آتش‌نشانان

با توجه به شرح وظایف و فعالیتهای کاری مشاغل آتش‌نشانی، وسایل حفاظت فردی آتش‌نشانان در پنج گروه به شرح زیر تقسیم می‌شوند:

گروه اول: البسه فردی اداری.

گروه دوم: تجهیزات حفاظت فردی کار در ایستگاه آتش‌نشانی.

گروه سوم: تجهیزات حفاظت فردی عملیات آتش‌نشانی.

گروه چهارم: تجهیزات حفاظت فردی تخصصی تیم آتش‌نشانی.

گروه پنجم: البسه ورزشی آتش نشانان.

۱-۲-۵- تجهیزات حفاظت فردی کار در ایستگاه آتش نشانی

این تجهیزات جهت استفاده در شرایط عادی کار در ایستگاه آتش نشانی نظیر تعمیر و نگهداری ادوات آتش نشانی یا انجام سایر فعالیتهای کاری (به جز عملیات آتش نشانی یا پاسخ به حوادث) نظیر بازرسی از تجهیزات یا کنترل محیطی تاسیسات بوده و مطابق جدول شماره یک شامل موارد زیر است:

- ۱- لباس کار کارگاهی به صورت یک تکه یا دو تکه از جنس آنتی استاتیک و به رنگ قرمز با قابلیت نصب درجه آتش نشانی به صورت سردوشی. لباس کار کارگاهی دو تکه بدلیل سرعت عمل در تعویض در هنگام وقوع شرائط اضطراری، باید در اولویت قرار گیرد.
- ۲- زیرپیراهن لباس کار کارگاهی آستین کوتاه از نوع (T-SHIRT)
- ۳- پوتین ایمنی با سرپنجه های فولادی و ساق بلند که قوزک پا را حفاظت می نماید.
- ۴- کلاه ایمنی
- ۵- دستکش کار
- ۶- عینک ایمنی محافظ چشم (با شیشه یا پلک بی رنگ)
- ۷- توگوشی محافظ (در جاهایی که صدا بیش از حد مجاز استاندارد میباشد گوشی محافظ استفاده می گردد)

۲-۲-۵- تجهیزات حفاظت فردی عملیات آتش نشانی

اقلام این گروه باید در زمان واکنش به حوادث، شرایط اضطراری و عملیات اطفاء حریق، توسط کلیه کارکنان آتش نشانی در همه رده های سازمانی (آتش نشانان، افسران و افسران ارشد) مورد استفاده قرار گیرد. این اقلام شامل موارد زیر است:

- ۱- کلاه آتش نشانی به رنگ قرمز مجهز به هدگیر، طلق محافظ صورت و **در صورت نیاز** بیسیم مکالمه صوتی
- ۲- لباس عملیاتی آتش نشانی شامل کت و شلوار (Fire suite)
- ۳- چکمه آتش نشانی
- ۴- دستکش آتش نشانی
- ۵- مقنعه یا هود
- ۶- گوشی (دارای سیستم ارتباطی صوتی)
- ۷- دستگاه فشرده هوای تنفسی (محافظ سیستم تنفسی)
- ۸- سیستم ایمنی هشدار فردی (PASS).

تبصره: دستگاه هوای فشرده تنفسی و سیستم PASS به تعداد مورد نیاز عملیاتی تهیه و به تیم آتش نشان آماده یا در زمان عملیات تحویل می گردد.

۳-۲-۵- تجهیزات حفاظت فردی تخصصی تیم آتش نشانی

اقلام این گروه باید در زمان واکنش به حوادث، شرایط اضطراری و عملیات اطفاء حریق، توسط کلیه کارکنان آتش نشانی در همه رده های سازمانی (آتش نشانان، افسران و افسران ارشد) مورد استفاده قرار گیرد. این اقلام مطابق شامل موارد زیر است (محدود به این موارد نمی شود):

۱- لباس نسوز ورود به آتش یا نزدیک آتش

۲- لباس نسوز مقاوم در مقابل حرارت

۳- لباس HAZMAT

اقلام این گروه به تعداد مورد نیاز در عملیات تخصصی، تهیه و در ایستگاه آتش نشانی نگهداری می گردد و لزومی به تحویل شخصی به کارکنان آتش نشانی نمی باشد.

۳-۵-۳-۵- لباس عملیاتی آتش نشانی شامل کت و شلوار (Fire suite)

۱-۳-۵-۳-۱- لباس عملیات آتش نشانی باید شامل لایه بیرونی، مانع حرارتی و رطوبتی باشد.

۲-۳-۵-۳-۲- لباس عملیات آتش نشانی دارای روکش جلویی باید به نحوی ساخته شوند که حفاظت حرارتی و رطوبتی کاملی را تأمین کند. در صورت استفاده از وسایل نامناسب برای بستن لباس مانند دکمه ها یا آویزها و نوارهای چسبناک، باید از زیپ یا قلاب های ایمن نیز استفاده شود.

۳-۳-۵-۳-۳- در صورت استفاده از جیب روی لباس عملیات آتش نشانی، برای تخلیه آب آنها باید مسیر تخلیه آب به کار رود.

۵-۳-۵-۳-۵- لباس آتش نشانی باید دارای شب نما (بازتابش و فلورسانس) باشد که عرض آن کمتر از ۵۰ میلیمتر نباشد.

۶-۳-۵-۳-۶- برچسب روی لباس عملیات آتش نشانی باید اطلاعات زیر را داشته باشد:

الف) رویه خارجی لباس باید دارای برچسب دائمی باشد که روی آن دست کم اطلاعات زیر به وضوح چاپ شده، و داخل لباس چسبانده شود: "لایه خارجی، مانع رطوبتی و مانع گرمایی باید استفاده گردد و همه بستهای لباس به هنگام پوشیدن باید بسته باشند. و لباس نباید در تماس مستقیم با شعله یا فلزات مذاب قرار گیرد. در مجاورت آتش یا داخل آتش استفاده نشود و از مواد شیمیایی و عوامل رادیولوژی یا بیولوژیکی دور نگه داشته شود".

ب) نام و آدرس سازنده.

ج) کشور سازنده.

د) شماره شناسایی تولید کننده لباس.

ه) تاریخ ساخت.

و) اندازه.

ز) دستورالعمل‌های شست و شو و خشک کردن

۷-۳-۵- لباس آتش‌نشان‌ها باید حداقل در موارد زیر الزامات استانداردهای مرتبط از جمله NFPA 1971،

ISO 11999 یا الزامات ارائه شده در استانداردهای EN مرتبط باشد:

الف) الزام پوشاک؛

ب) پارچه؛

ج) الزام رویه خارجی؛

د) الزام مانع رطوبت؛

ه) الزام مانع نفوذ گرما؛

و) الزامات آستری زمستانی؛

ز) الزام نخ؛

ح) الزام قابلیت دید؛

ط) الزام فلزآلات؛

ی) الزام قزن قفلی؛

ک) الزام بست نواری؛

ل) زیپ؛

م) قلاب و بست

ن) الزام برچسب؛

س) الزام آستری یقه

۸-۳-۵- تست‌های زیر باید طبق استاندارد NFPA 1971، ISO 11999 یا الزامات ارائه شده در استانداردهای

EN بر روی لباس آتش‌نشان‌ها انجام شود:

الف) تست عملکرد حفاظت حرارتی

ب) تست مقاومت در برابر احتراق

ج) تست مقاومت در برابر پارگی

د) تست بازتابش

۵-۴-۵ الزامات اختصاصی کت (کاپشن) آتش‌نشانی

۱-۴-۵- کت‌های آتش‌نشانی باید از بالاتنه، گردن، بازوها و مچ‌ها و دستها محافظت کنند.

۲-۴-۵- کت آتش‌نشانی باید از بدن در مقابل نفوذ رطوبت و حرارت شعله‌های آتش جلوگیری کند.

۳-۴-۵- سخت افزار کت آتش‌نشانی مانند دکمه‌های کت باید مانع عبور رطوبت و حرارت شود تا بدن فرد

زمان پوشیدن کت در مواجهه با حرارت و رطوبت قرار نگیرد.

۴-۴-۵- هر آستین کت آتش‌نشانی باید دارای مچ‌بند ارتجاعی باشد.

۵-۴-۵- کت‌های آتش‌نشانی باید یقه کامپوزیتی حداقل به ارتفاع ۱۰۰ میلی‌متر به همراه سیستم بسته

شدن داشته باشند. یقه و سیستم بسته شدن آن باید از یک لایه بیرونی، مانع رطوبت و حرارت که تمامی

الزامات عملکردی مشخص شده در این استاندارد را برآورده نمایند، ساخته شده باشد.

۵-۴-۶- حالت مرتب کت آتش نشانی باید شامل یک نوار محیطی اطراف کت و هر مچ باشد.

۵-۴-۷- در حالت مرتب، کت آتش نشانی نباید کمتر از ۲۰ سانتی متر مربع مساحت فلورسنت داشته باشد.

۵-۴-۸- سایر جزئیات مرتبط با طراحی کت آتش نشانی باید مطابق با الزامات استاندارد NFPA 1971 باشد.

الزامات استانداردهای ISO11999 یا الزامات ارائه شده در استانداردهای EN نیز می‌تواند به کار رود.

۵-۵ الزام اختصاصی شلوار آتش نشانی

۵-۵-۱- شلوارهای آتش نشانی باید از پائین تنه و پاها بجز قوزک‌های پا و انگشتان و کف پا حفاظت کنند.

تمامی اجزای شلوار باید تمامی الزامات برای مانع حرارتی و مانع رطوبتی را برآورده نمایند.

۵-۵-۲- سخت افزار شلوارها مانند دکمه‌ها باید مانع عبور رطوبت و حرارت شود تا بدن فرد زمان پوشیدن

کت در مواجهه با حرارت و رطوبت قرار نگیرد.

۵-۵-۳- حالت مرتب شلوار آتش نشانی باید شامل نواری در اطراف هر پا بین زانو و لبه‌های شلوار باشد.

۵-۵-۴- در حالت مرتب، شلوار آتش نشانی باید در حدود ۵۰ سانتی‌متر مربع مساحت فلورسنت باشد.

۵-۵-۵- سایر جزئیات مرتبط با طراحی شلوار آتش نشانی باید مطابق با الزامات استاندارد NFPA 1971

باشد. الزامات استانداردهای ISO11999 یا الزامات ارائه شده در استانداردهای EN نیز می‌تواند به کار رود.

۶-۵ کلاه ایمنی آتش‌نشان‌ها

۵-۶-۱- کلاه ایمنی باید شامل رویه محافظ، سیستم جذب انرژی، سیستم نگهدارنده، محافظ صورت، روکش

گوش و علایم بازتاب دهنده باشد.

۵-۶-۲- تولیدکنندگان باید اقدامات تضمین کیفیت کافی برای ضمانت اینکه تولید کلاه‌ها مطابق با الزامات

عملکردی NFPA 1971 یا EN 443 است به کار گیرند.

۵-۶-۳- کلاه‌های ایمنی باید براساس معیارهای عملکردی استاندارد NFPA 1971 یا EN 443 آزمایش

شوند. تست تأیید باید توسط آزمایشگاه تست موثق مستقل انجام شود.

۴-۶-۵- هر کلاه بلید به صورت خولنا و بادوام علامت گذاری شوند به نحوی که علائم به راحتی خواننده شوند:

الف) نام یا نشانه سازنده؛

ب) شماره مدل یا طراحی؛

ج) سال و ماه ساخت؛

د) شماره هر قطعه (شماره مرسوله)؛

ه) وزن اسمی کلاه ایمنی؛

و) دستورالعمل شست و شو توصیه شده؛

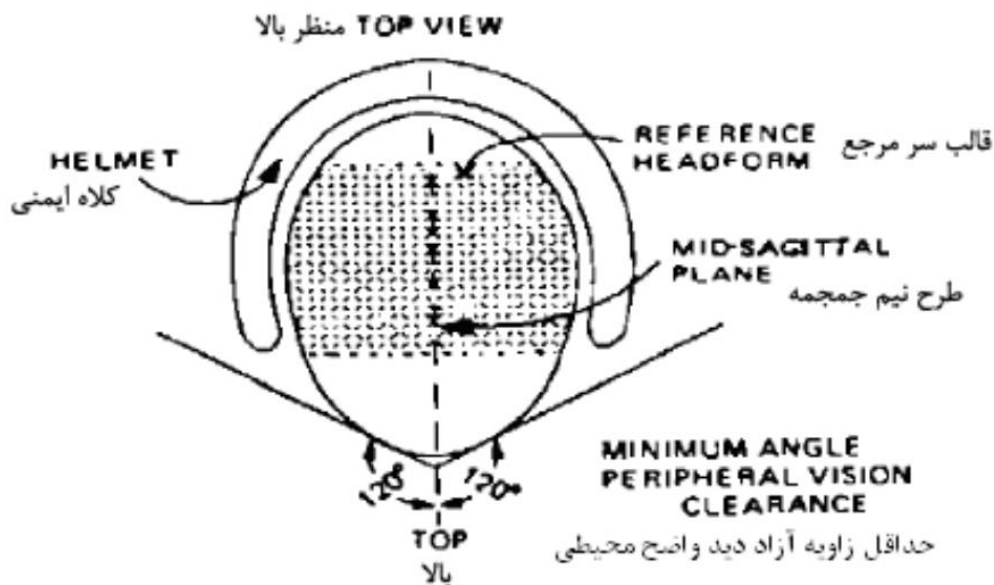
ز) اندازه کلاه ایمنی یا محدوده اندازه

۵-۶-۵- سازندگان باید اطلاعات مربوط به مواد هر کلاه ایمنی را که شامل: دستورالعمل شست و شو، رنگ آمیزی، نشانه گذاری، نگهداری و جزئیات بازرسی های مکرر است، تهیه کنند.

۶-۶-۵- هر کلاه ایمنی باید بطور پایا و خوانا و پاک نشدنی با اخطارهای زیر نشانه گذاری گردد: این کلاه ایمنی با همه اجزا بکار رفته جهت فراهم کردن حفاظت طراحی شده و باید به طور صحیح روی سر تنظیم شده و ایمنی آن را حفظ کند. هیچ یک از اجزاء این کلاه شامل پوسته، سامانه جذب انرژی، سیستم نگهداری، علائم بازتابشی فلورسانس، پوشش گوش یا محافظ صورت را با اجزا یا لوازم متفاوت از آنچه سازنده تأیید کرده است، جایگزین نکنید یا تغییر ندهید.

۷-۶-۵- برچسب اخطار دهنده، باید به محافظ صورت پیوست شود تا به استفاده کننده هشدار دهد که محافظ صورت ممکن است از چشم حفاظت کافی به عمل نیاورد و محافظ اضافی چشم نیاز است

۸-۶-۵- همانطور که در شکل ۲ نشان داده شده است کلاه ایمنی در هر طرف از سطح نیم جرمه باید فضای دید پیرامونی با حداقل ۱۲۰ درجه را داشته باشد.

شکل ۲- دید محیطی با کلاه آتش نشانی

۹-۶-۵- هیچ سوراخی نباید روی پوسته کلاه باشد به جز آنهایی که توسط سازنده برای نصب سامانه جذب انرژی، سامانه نگهداری و ملحقات، تعبیه شده باشد.

۱۰-۶-۵- کلاه ایمنی یا اجزا آن نباید باعث کاهش سطح کارایی کلاه ایمنی کمتر از الزامات این استاندارد گردد.

۱۱-۶-۵- سایر جزئیات طراحی کلاه ایمنی باید مطابق با الزامات NFPA 1971 یا EN 443 باشد.

الزامات استانداردهای ISO11999 نیز می‌تواند به کار رود.

۷-۵ چکمه آتش نشانی

۱-۷-۵- چکمه آتش‌نشان‌ها باید شامل کف با پاشنه‌ای بالاتر با آستر و بخش داخلی مقاوم در برابر سوراخ شدن و پنجه‌ی مقاوم در برابر فشار و ضربه باشد.

۲-۷-۵- ارتفاع چکمه آتش‌نشان‌ها باید حداقل ۲۰۰ mm باشد زمانی که از سطح پاشنه تا بالای چکمه اندازه‌گیری می‌شود.

۳-۷-۵- قطعات فلزی نباید از خارج به داخل آستر یا کفی نفوذ کنند. در ساخت یا اتصال کف (با پاشنه) به

دستگاه مقاوم در برابر سوراخ شدن کفی در هیچ نقطه‌ای نباید قطعات فلزی از جمله ناخن یا پیچ وجود داشته باشد یا استفاده شود.

۴-۷-۵- تست چکمه باید بر طبق استاندارد ملی به شماره ۱۹۴۷۲ یا استاندارد NFPA 1971 و ISO 11999 باشد.

۵-۷-۵- چکمه ها باید مطابق با این استاندارد بوده و با خصوصیات زیر نشانه گذاری شوند:

الف) اندازه این موارد باید بطور خوانا با مهر فلزی با دوام روی زیره کفش و روی ساق ممهور شود.

ب) نام سازنده و سال ساخت در بالای ساق، نام سازنده و سال ساخت آن

ج) شماره استاندارد مورد استفاده

۶-۷-۵- سایر جزئیات طراحی چکمه آتش نشانی باید مطابق با الزامات استاندارد ملی به شماره ۱۹۴۷۲ یا استاندارد NFPA 1971 و ISO 11999 باشد.

۷-۷-۵- چکمه مطابق استاندارد برای موارد زیر باید آزمایش شود:

- ۱) مقاومت زیره خارجی کفش در برابر افزایش بریدگی؛
- ۲) مقاومت زیره خارجی کفش در برابر سایش؛
- ۳) تأثیر سوخت روی زیره خارجی کفش؛
- ۴) تأثیر بخار آب روی زیره خارجی کفش؛
- ۵) ضخامت کفی داخلی کفش، رویه/جنس ساق، آستر و زبانه؛
- ۶) مقاومت کفی داخلی کفش در برابر سایش؛
- ۷) تأثیر آب روی کفی داخلی؛
- ۸) مقدار PH کفی داخلی، رویه، جنس ساق، آستر و زبانه؛
- ۹) مقاومت افزایش پارگی رویه/جنس ساق و آستر و زبانه؛
- ۱۰) مقاومت کششی و قابلیت کشیدگی در پارگی رویه، مواد ساق؛
- ۱۱) مقاومت رویه / ساق در برابر نفوذ آب؛
- ۱۲) خاصیت ضد آب کفش؛
- ۱۳) ضریب جریان رطوبت رویه/جنس ساق و آستر؛
- ۱۴) مقاومت سایش بند کفش؛
- ۱۵) مقاومت حجمی زیره؛
- ۱۶) جذب انرژی زیره در ناحیه مرکزی؛
- ۱۷) مقاومت در برابر خم شدن مکرر زیره؛
- ۱۸) مقاومت زیره در برابر نفوذ میخ؛
- ۱۹) عایق گرمایی زیره؛
- ۲۰) عایق سرمایی زیره؛

(۲۱) مقاومت قسمت جلو کفش در برابر تغییر شکل؛

(۲۲) استحکام کف کفش در برابر پوسته پوسته شدن؛

(۲۳) تأثیر کلرید کلسیم روی کفش؛

(۲۴) استحکام کششی دیواره تقویتی کفش.

۸-۵ چکمه‌های لاستیکی

۵-۸-۱- چکمه‌های لاستیکی آتش نشانها باید دارای ارتفاع ۳۳۰ تا ۴۵۰ میلیمتر باشند و الزامات ویژه

لاستیک در BS 5145 در مورد آنها به کار برده شود.

۹-۵ دستکش‌ها

۵-۹-۱- دستکش‌های آتش نشانها باید جهت کاهش اثرات مخرب محیطی بر دستها و مچ‌های آتش نشانها

طراحی شوند.

۵-۹-۲- دستکش‌ها باید اثرات شعله‌های آتش، حرارت، اشیاء داغ و خطرات دیگری که در طول اطفاء حریق

آتش نشانها را تهدید می‌کنند را به حداقل برسانند و در برابر حرارت و رطوبت ایمنی کاملی ایجاد کنند.

۵-۹-۳- دستکش‌ها باید طوری طراحی شوند که هنگام حرکت فیزیکی آتش نشانان، کاربرد ابزار آتش‌نشانی

و دستگاه‌های تنفس خودکار کمترین تداخل را داشته باشند.

۵-۹-۴- دستکش‌ها باید با پوشش کامل دستها و مچ‌ها، حوادث ناشی از سوختگی یا جراحت را کاهش

دهند.

۵-۹-۵- بدنه یا قسمت اصلی دستکش باید به طول حداقل ۲۵ میلیمتر بالاتر از مچ را بپوشاند.

۵-۹-۶- مواد ساخت دستکش نباید برای پوست دست حساسیت‌زا باشند.

۵-۹-۷- دستکش‌ها باید طبق الزامات عملکردی ذیل تست شوند:

(a) مقاومت در برابر حرارت

(b) مقاومت در برابر شعله‌های آتش

(c) مقاومت در برابر انتقال حرارت

(d) عملکرد حفاظت حرارتی

(e) نفوذ آب

(f) مقاومت در برابر بریدگی

(g) تست چالاکی

(h) تست محکم گرفتن

(i) مقاومت در برابر سوراخ شدن

تست این موارد باید مطابق با استاندارد ملی به شماره ۸۸۹۳ یا NFPA 1971 انجام شود.

۸-۹-۵ سازندگان دستکش باید برای هر جفت دستکش، نحوه بازرسی، نگهداری، ضوابط دور انداختن و

دیگر اطلاعات را برای دوام دستکش فراهم نمایند.

برچسب باید شامل اطلاعات زیر باشد:

(الف) دستکش برای آتش نشانان؛

(ب) نام و علامت سازنده؛

(ج) مدل، نام و شماره یا طراحی؛

(د) شماره ساخت؛

(ه) تاریخ گواهی یا تأیید آزمون؛

(و) اندازه؛

(ز) کشور سازنده؛

۵-۱۰ سیستم ایمنی هشدار فردی (PASS)

۱-۱۰-۵- طراحی دستگاه‌های PASS باید مطابق با الزامات NFPA 1982 باشند.

۵-۱۰-۲- دستگاه‌های PASS باید در تمام موقعیت‌های اضطراری که می‌تواند ایمنی فرد را به دلیل شرایط اتمسفری IDLH به خطر بیندازد، در حوادثی که منجر به گیر افتادن افراد، فرو ریختن ساختمان از هر نوع، یا طبق دستور فرمانده حادثه یا مأمور ایمنی حادثه استفاده شود.

۵-۱۰-۳- هر دستگاه PASS باید حداقل یکبار در هفته و قبل از هر بار استفاده تست و طبق دستورالعمل‌های تولیدکننده نگهداری شوند.

۵-۱۱ حفاظت چشم و صورت

۵-۱۱-۱- محافظت اولیه چشم مناسب برای خطر خاص باید فراهم شده و توسط اعضای در معرض خطر خاص مورد استفاده قرار گیرد.

۵-۱۱-۳- محافظ صورت باید جدا از محافظ چشم باشد مگر اینکه از SCBA استفاده شود.

۵-۱۱-۴- محافظ صورت کلاه نباید به تنهایی استفاده شود و به عنوان محافظ چشم اصلی در نظر گرفته شود.

۵-۱۱-۵- ماسک صورت کامل SCBA زمانی که پوشیده می‌شود باید محافظ چشم و صورت را ایجاد نماید.

۵-۱۱-۶- SCBA که دارای تنظیم‌کننده نصب شده روی صورت هستند در صورت قطع شدن مسیر مستقیمی برای حرکت اشیاء یا ضربه زدن آنها به صورت و چشم می‌شوند، باید دارای اتصال تنظیم‌کننده به منظور محافظت از چشم و صورت باشد.

۵-۱۱-۷- افراد در هنگام کار در نواحی خطرناک در صحنه‌های اضطراری بدون استفاده از ماسک تمام صورت دستگاه تنفس باید از محافظ اولیه چشم‌ها استفاده کنند که از چشم‌های آنها در مقابل خطرات محافظت کنند.

۵-۱۲ حفاظت شنوایی

۵-۱۲-۱- محافظت از شنوایی برای افراد حاضر در عملیات یا رانندگان که در معرض سر و صدای بیشتر از 85 dBA هستند ضروری است.

۲-۱۲-۵- محافظت از شنوایی برای افراد در معرض سرو صدای بیش از 85 dBA ناشی از ابزار یا تجهیزات برقی باید استفاده شود، به غیر از موقعیت‌هایی که استفاده از تجهیزات حفاظتی خطرات اضافی برای استفاده کننده داشته باشد.

۳-۱۲-۵- واحد آتش‌نشانی باید در برنامه حفاظت شنوایی جهت شناسایی و کاهش یا حذف منابع خطرناک سر و صدای محیط کار شرکت کند.

۵-۱۳ لباس کارگاهی

۱-۱۴-۵- لباس کار ایستگاهی نباید به آسانی شعله ور شود ولی اگر شعله ور شد باید با دور شدن از منبع شعله، سوختن آن هم متوقف شود.

۲-۱۴-۵- سازنده لباس کار ایستگاهی باید از جنس پارچه ای استفاده کند که الزامات این استاندارد را رعایت کند و باید گواهی کند که لباس از پارچه با جنس و ترکیباتی ساخته شده که الزامات این استاندارد را برآورده میکند و منطبق با مستندات است.

۳-۱۴-۵- هیچ یک از اجزاء پوشاک وقتی در دمای ۲۵۰ درجه سانتیگراد در کوره هوای تحمیلی به مدت ۵ دقیقه قرار میگیرد نباید ذوب و سوخته شود.

۴-۱۴-۵- سازنده باید دستورات شست و شو و نگهداری هر لباس کار یکسره را تهیه کند.

۵-۱۴-۵- همه اتصالات لباس باید هم پوشانی کافی برای جلوگیری از ورود مثلاً گرما و جرقه را داشته باشند. در طراحی لباس دو تکه باید مراقب بود که هیچ انفصالی در دو قسمت به دلیل حرکت پوشنده آن، ایجاد نشود. به اتصالات بین بدنه پوشاک و تجهیزات آن باید توجه کافی بکار برد.

۶-۱۴-۵- بستها برای استفاده باید ایمن باشند در عین حال در مواقع اضطراری باید به سرعت بتوان آن را از یکدیگر جدا کرد.

۷-۱۴-۵- همه اجزا فلزی باید بطور یکنواخت پرداخت شده و در برابر خوردگی به اندازه کافی مقاوم باشند.

۸-۱۴-۵- برچسب گذاری بطور ماندگار به هر لباس کار ایستگاهی / یکسره که الزامات این استاندارد در مورد جنس پارچه که در تولید لباس اونیفورم بکار رفته، رعایت شده باشد، باید چسبانده شود و نیز مشروح جزئیات را برای مراقبتهای ویژه ارائه دهد.

برچسب باید شامل اطلاعات زیر باشد:

الف) نام و نشانه سازنده؛

ب) سبک، نام، شماره یا طرح؛

ج) شماره جنس پارچه؛

د) جمله: "این پوشاک همه الزامات لباس کار/ ایستگاهی مندرج در استاندارد را رعایت کرده است".